

PAVERGTŲ TAUTŲ IŠLAISVINIMAS

Tremtiniai iš po Geležinės Uždangos rūponasi apie palaikymą satelitinė valstybių išlaisvinimo idėją gyvą, bet atsargiai viešai svarsto visokius pasiūlymus kaip galima tą įvykdyti. Vienas liaudies unijos vadas pareiškė, kad John Foster Dulles pasiūlymas yra geras principas, bet sugadina dalykus, kada kalba apie sabotažo programą, pirm negu pradeda veikti. Jis užklausa kodėl amerikoniai išanksto praneša ką jie darys, o kitos valstybės, kaip Britanija veikia be jokių kalbų?

Vienok, amerikoniai ir vakarų europiečiai kalba apie tiek daug, ir su tiek daug skirtingų nuomonių, kad jei Kremlinas klausosi, jis gali tik susimaišyti. Ne tik kad nežinia ką Rusija toliau darys, bet dar mažiau žinoma į kur vakarinių valst. politiką nusikreips bėgy sekančių metų. Tai yra delto, kad politiką nenustato vyrai, bet įvykių spaudimai ir apsisuka aplink pagrindinius tautinius reikalus.

Kai kurie europiečiai išsigasta, kada išgirsta amerikonių kalbas apie satelitinė valstybių išlaisvinimą, apie šalto karo užbaigimą ir gryžimą prie normalizavimo. Europos politikoj normalizavimas nežinomas, tikrai baimės ir įtempimai.

Iš pavergtų tautų pabėgėliai sako, kad pastangos sukelti pogrindį turi būti dedamos tuo pačiu metu kada alijantai ateina su užtektingomis jėgomis įvykdyti perversmą.

Daug patriotų Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje ir Čekoslovakijoje priešinosi Rusijos kontrplei. Militariškos organizacijos buvo įsteigtos, daug partizanų karų iškovota. Iš to viso, tūkstančiai žmonių mirė, gyventojai daugiau suvaržyti. Išstremti vadaai sako, kad galima sukelti revoliucijas, žmonės užpakaly geležinės uždangos daug daugiau pasiruošę psichologiškai negu tie kurie vakarinėje Europoje. Desperacija yra mirtis atsargumui. Bet per keturius metus pogrindžio vadaai kartoją "išlaisvinimas ateina tikrai su karu, ne iš vidaus".

— 11 KONGRESO narių atvyko į Japoniją apžiūrėti Amerikos karines bazes ir pasitarti su aukštaisiais armijos, laivyno ir aviacijos vadais.

PER Darbininkų šventes staiga mirė 558. Per tą patį laiką 1951 metuose mirė 658. Automobilių nelaimėse mirė 432, prigėrė 55, ir 71 įvairuose kitose nelaimėse mirė.

DARBININKŲ skaičius Amerike pakilo pereitą mėnesį iki 62,354,000. Tas padidėjimas vien tikrai per rugsėjo mėnesį buvo 120,000. Niekados nebuvo tiek daug darbininkų.

PITTSBURGH praleidė 10 nedarbo dienų pagerbti savo žuvusius draugus, angliakasisai pirmadienį grįžo į kasyklą, kaip buvo numatyta unijos vadovybės.

Nr. 36 - tas

WORCESTER, MASS., Rugsėjo (Sept.) 6, 1952

Vol. XXXV

KINIJOS - RUSIJOS SUTARTIS

MASKVA. — Kinijos-Rusijos sąjungos tvirtumas paaiškėjo per telegramų pasikeitimą tarp premjero Josefo Stalino ir Mao Tse-Tung ir deklaraciją sovietų armijos ir laivyno organuose, kad kiniečių - rusų draugiškumas užtikrina taiką Toluose Rytuose prieš bile vieną ar visus užpuolikus ir karo kurstytojus. Stalinas ir Mao pasikeitė telegramais tuo laiku, kada Rusija ir Kinija veda svarbias diplomatiškas derybas Maskvoje. Kiniją atstovauja Cou-En-Lai ir Rusiją atstovauja V. M. Molotovas, A. I. Mikoyan ir N. A. Bulganin. Sykiu derybose dalyvauja Mongolijos prezidentas premieras Tzedenbal.

Kongreso Knygyno Paroda

WASHINGTON, D. C. — Kongreso Knygynas atidaro specialę Biblijos parodą, kad paminėti 500 metų pirmos atspausdintos knygos sukaktuves. Pirmoji knyga buvo Biblija — atspausdinta Johano Gutenbergo, Mainz, Vokietijoje. Paroda prasideda rugsėjo 4-tą ir baigsis spalio 30-tą.

Biblija jau atspausdinta virš 2,000 kalbose. Kongreso Knygynas, tarp retų knygų yra virš 1800 Biblijų. Parodoje bus ir 28 istoriškos Biblijos, taipgi Jungt. Valstybių prezidentų biblijos ir daug originališkų Biblijų rankraščių.

Paliko \$40,000 Tarnaitei

BOSTON, Mass. — Ponia Edith H. Goodnow, Bostono bankieriaus žmona mirė rugpjūčio 22-trą dieną, nepamiršdama savo ištikimus darbininkus testamentu. Savo tarnaitę, Signe Ness, paliko \$40,000 už ilgą ir ištikimą patarnavimą. Moteris nepamiršo nei savo automobilio vairuotojo nei namo prižiūrėtojo. Ji išdalino \$80,000 labdarėbės ir ligoninių įstaigom. Kas liko paskirta savo giminėms Henry D. Stevens ir Marion King, abu bostoniečiai.

GRAZ, Austrija. — Policija praneša, kad į anglų zoną Austrijoje atbėgo sovietų armijos kareivis ir paprašė priglauti jį kaip politinį pabėgėlį. Savo pabėgimą raudonarmietis aiškina jam gresusiu pavojum būti išstremtam į Sibirą.

Mao savo telegramu Staliniui, apie sutartį minėjo kaip "tvirtą užtikrinimą, kad neatsikartos puolimas ne tik iš Japonijos pusės bet ir bile valstybės, kuri susijungtų su Japonija".

Stalino telegrama vadina kiniečių - rusų draugiškumą kaip "pasitikėtina garantiją prieš naujo puolimo grasinimą".

Manoma, kad kiniečių ir rusų diplomatai svarstydami atydziai nagrinėja tarptautinę padėtį, ar randasi kokių grasinimų taikai Toluose Rytuose ir kitur, ypač ten kur yra bendros sutartys pasirašytos.

Laidotuvės Lengvomis Mokestimis

HARRISBURG, Pa. — Valstybės sekret. Gene D. Smith užgyrė inkorporavimą Pittsburgio kompanijos, kuri pardavinėja laidotuvių patarnavimus išsimokėjimo planu. Pensylvanijos laidotuvių Direktorių Sąjunga buvo priešinga tokiai korporacijai. American Memorial Service, Inc. planuoja pasiūlyt vienos kainos laidotuves už \$405., kuriuos galima išsimokėti iš anksto. Viena Connecticut kompanija garantuoja pilnos sumos užmokėjimą jeigu numirtų pirma negu užbaigtų visas lengvas mokestis užmokėti.

"AMERIKOS LIETUVIO" DOVANŲ LAIMETOJAI

"Amerikos Lietuvio" rudėniniame piknike, rugpjūčio 31, J. Babrauskos pavilijone, Leicester, Mass. buvo skirtų dovanų traukimas. Laikė traukimo pagelbėjo sekan tieji: Jonas Runkauskas, Marijona Zinkienė, D. Aliukienė, p. Blanche Babrauskienė, Irena Kausevičiūtė, p. Margarieta Žilinskienė, p. Julė Lendraitienė, Bronius Višniauskas, Danguolė Čekaitė ir kiti. Dovanas laimėjo šie asmenys:

PIRMĄ dovaną laimėjo: J. Naujokaitis, 97 Arthur St., Worcester, Mass. — keturiasdešimts dolerių (\$40.).

ANTRĄ dovaną laimėjo: V. Bartkus, 57 Raymond St., Worcester, Mass. — dvidešimts dolerių (\$20.).

TREČIĄ dovaną laimėjo: V. Barcatis, 2329 Wendell, Detroit, Mich. — dešimts dolerių (\$10.).

KETVIRTĄ dovaną laimėjo: M. Jokubaitė, 175 Fillmore, New Haven, Conn. — penkis dolerius (\$5.).

Karo Kriminalistai Nori Laisvės

TOKYO. — Japonijos nuteisti karo kriminalistai pirmą kartą viešai kaltino alijantus už uždarymą juos į kalėjimus ir prašė, kad būtų paleisti. Majoras generolas Haruo Fukuči, kurs buvo prie Japonijos Armijos štabo Hong-Konge, kalbėjo vanden 818 kalinių. Jisai atstovavo B ir C kalinius — taip vadinamus mažesnius karo kriminalistus. Kaliniai sako, kad jie yra nekalti, kad jų teismai buvo nelegališki ir nuteisti politiškais sumetimais.

Italija Šaukia Milijoną Vyrų

ROMA. — Sekantį mėnesį Italija šauks į kariuomenės tris klases virš milijoną vyrų. Karininkai ir naujokai trijose rezervo klasėse nuo 20 iki 23 metų bus pašaukti į savo distrikto militariškas įstaigas. Jie nebus imami militariškon tarnystėn, tikrai bus pašaukti sužinoti kiek iš jų būtų tinkamų kareivių.

TRIMS Vakarų Vokietijos matininkams, dirbantiems savo darbą Elbės upėj, sovietų sargybiniai prie Lue neburo, atstatė ginklus ir pareikalavo priplaukti prie kranto. Iš čia matininkai buvo nugabenti į sovietų zoną ir daugiau nebegrižo.

GYTAUTO DIDŽIOJO ŠVENTEI ARTEJANT

(Rugsėjo 8-toji)

Didysis Lietuvos Kunigaikštis VYTAUTAS

O, Vytaute Didis, Galiune Tėvynės! Tu garsas dienų milžinų, Tu Lietuvai nevystančių laurų vainiką nupynei, Iš karo žygių ir savo darbų... Maironis

Svėsdami istorinės Lietuvos Valstybės kūrėjo Vytauto Didžiojo šventę, mes metame žvilgsnį į mūsų tėvynės garbingą ir didingą praeitį, kuri visais laikais buvo ir pasiliks neišsenkamu stiprybės šaltiniu mūsų dabarties ir ateities darbams.

Juk dar taip neseniai pro mūsų akis Aštuntąją rugsėjo laisvos tėvynės miestų gatvėmis žygiavo drausmingos karių kolonos, organizacijų ir mokyklinės jaunuomenės gretos, plezdeno ore trispalvės veliavos, juokas ir džiaugsmas žaidė žmonių veiduose.

Tačiau istorinio likimo ratas pasisuko mūsų tautai nelaimingą kryptimi. Valstybės suverenumas ir tautos laisvė tapo galingų mūsų kaimynų sutrypta. Lietuvos Valstybinė nepriklausomybė, dėl kurios ir prieš penkis šimtus metų sielojosi Vytautas Didysis buvo prarasta.

Kad galėtume išvesti analoginį ryšį tarp Vytauto laikų Lietuvos ir dabarties, turime grįžti daugiau penkis šimtus metų atgal į mūsų tautos istoriją.

1430 metų vasarą Lucko pilyje Vytauto sukviesti yra suvažiavę visi to meto žymiausi Europos Valdovai šventosios Romos Imperatorius Zynguntas, Lenkijos - Lietuvos karalius Jogaila, Totorių valstybės "Aukso Ordos" Chanai, Konstantinopolio Imperatorius, daug Rusijos kunigaikščių ir Vakarų Europos žymių riterių ir didžiūnų.

Kelias savaites linksmi potauja garbingi Europos svečiai, stebėdamiesi Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto vaišingumu dvaro puošnumu ir Lietuvos galybe. Kokį tikslą turėjo Vytautas sukviesti ir vaišinti Europos valdovus? To meto Vytauto valdoma Lietuvos valstybė savo plėtu nuo Baltijos iki Juodųjų Jūrų buvo didžiausia visoje Rytinėje Europoje. Maskvos kunigaikštis jam nusilenkę siūsdavo gausias duokas "Aukso Ordos" totorių chanai buvo jo draugai ir sąjungininkai.

Pikčiausi Lietuvos priešai kryžuočiai Prūsų ir Livonijos ordonai, terioję karais Lietuvą per du šimtus metų, buvo galutinai ju sumušti 1410 metais Tannenbergo mūšy ir daugiau nepavo-

J. Vizbaras—Sūdas

Jing. Jau du dešimtmečiai Lietuvoje klestėjo ramybė ir gerbūvis. Tačiau paskutinė jau sulaukusio aštuoniasdešimt metų amžiaus senelio Vytauto svajonė dar nebuvo įgyvendinta. Tai būtent, sutraukti negarbingos unijos su Lenkija ryšius, atsikirti Lietuvą nuo Lenkijos, ir padaryti nepriklausoma Valstybę karalija. O tam Vytautas turėjo būti Romos Popiežiaus karūnuotas. Negarbinga Jogailos padaryta unija su lenkais pagal kurią jis, vesdamas Lenkijos karalaitę Jedygą kaip kraity būvo prijungęs prie Lenkijos karūnos visą didžiąją Lietuvos kunigaikštiją, buvo didžiausia ano meto Lietuvos istorinė klaida. Atitaisyti šią istorinę klaidą, padarytą Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo sūnaus Jogailos, Vytautas siekė visą savo gyvenimą. Ir tapęs Didžioju Lietuvos kunigaikščiu 1392 m. savo darbais ir karo žygiais sukūrė galingą Lietuvos valstybę, padarė ją didžiausia galybe rytinėje Europoje ir įvedė į Vakarų Europos valstybių šeimą.

Lucko suvažiavimam sukviesti Europos valdovai turėjo padėti įvykdyti šį paskutinį Vytauto Didžiojo siekimą.

Ir taip suvažiavimo metu šventosios Romos imperijos Imperatorius Zynguntas pasiūlė Vytautui Vainikuotis Lietuvos karalium. Šį Imperatoriaus siūlymą rėmė visi Europos valdovai ir Lietuvos didžiuomenė.

Vytauto karūnacijos dieną paskiriamą 8-tą rugsėjo 1430 m. Lietuvos sostinėje Vilniuje, kur iš Romos būtų atsiūsta Popiežiaus karūna Imperatoriaus Zyngunto prašymu.

Tačiau šio Vytauto sumanymo pabūdo Lenkijos didžiuomenė, ir jam nepritarlama slapta apleidė Lucko suvažiavimą. Kas liks iš Lenkijos, atsiskyrus iš unijos Lietuvai, Lenkija liks mažutė nereikšminga karalija.

Kad sutrukdžius Vytauto Karūnaciją lenkai panaudoja klasią. Karūnacijos dieną 8-tai rugsėjo Vilniui Romos Popiežiaus pasiuntinių vežama karūna lenkų buvo pagrobta. Veltui jos laukė Vilniuje susirinkę Europos valdovai. Šio lenkų ir savo pusbrolio Jogailos smurto ir apgaulės jau nepernešė senelio Vytauto širdis. Susigraūžęs dėl nepasisekimo Jis mirštą 1430 m. spalio 27 d. Vilniuje.

Ir taip Vytautui mirus įtakojė nelaimingos unijos su lenkais ketelė šimtų metų eigoje Lietuvos-Lenkijos valstybės vidinių vaidų ardoma vis silpnėjo iki sustiprėjė kaimynai rusai ir vokiečiai jų pasidalino.

Po pirmojo pasaulinio karo 1918 m. Lietuva, ginklu atkūrus nepriklausomą Lietuvos valstybę, nors labai mažutę, palyginus su Vytauto laikų Lietuva, Rugsėjo 8-tąją paskyrė savo Tautos šventę.

Ši šventė amžiaus bus simboliu Lietuvos laisvės ir savystovaus gyvenimo, nepriklausomo nuo savo kaimynų. Šio Lietuvos savystovumo siekė ir Vytauto Didysis, jo siekia ir sieks visa lietuvių tauta, nors ji dabar kankinama Kremlinas raudonono voro ir išblaškyta po platų pasaulį, kol besikartojančios amžių istorijos ratas atsikus mums palaukia kryptimi.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

VYTAUTAS PAŠAKARNIS, Worcester

SUSITIKSIME BROCKTONE - PRIE LIETUVISKOS BAKUŽES

Senai lauktas rugsėjo sekmadienis jau čia pat. Rytoj visi lietuviai, ir seni ir jauni, iš pat ryto suksis apie savo "žirgelius" (ar jie būtų "Chevi" ar "Buick" ir girdys juos gryn amerikonišku benzinu. Juk rytoj Brockton'e mums brangios Lietuvos Bakūžės Parodos iškilmingas atidarymas, kuris kartu jungiamas ir su mūsų Tautinės Sventės-Rugsėjo 8-ji—paminėjimu. Kas iš mūsų nepanorės ten dalyvauti, pasigrožėti įmantriais lietuviško liaudies meno dirbiniais, pabūvoti lietuviškoje bakūžės aplinkoje, bei vieną kitą draugišką žodelį sumesti su senai nematytu bičiuliu. O prie bakūžės rytoj susirinks gausybė lietuvių iš visų Amerikos pašalių, net ir svečių iš tolimosios Kanados susilaikysime. Taigi — visi mes tenai rytoj skubėsim, kad nepraleisti taip mielos ir retos progos.

Iškilmingas Parodos atidarymas — rytoj, rugsėjo 7, 3 valandą po pietų, tačiau pačią bakūžę galima lankyti pradėdant šeštadienį, rugsėjo 6 d. 10 val. ryto. Parodos uždarymas rugsėjo 13 d. 10 val. vakaro.

Patį bakūžę, kuri yra statyta 1937 metais mūsų narsiesiems karžygiams ir Atlanto nugalėtojams Dariui ir Girėnui pagerbti, bus įrengta pagal dail. A. Tamošaičio projektą. Tai bus lyg senovės lietuviška seklyčia, kurioje ir rakandai, ir indai, ir įvairūs lietuviški audiniai primins apie senovės lietuvių gyvenimo būdą ir aukštą meninį pajautimą. Tai bus lyg mūsų Tėvynės mielas kampelis su visu savo ramumu ir retu grožiu.

Viską, ką turėsite laimės matyti, yra darbuotojų dail. A. Tamošaičio ir dail. Anastazijos Tamošaitienės rankomis sukurtas, surengtas, nuauštas, išdrožintas. Abu yra reti ir ypatingai įgudę lietuviško liaudies meno žinovai, kurių sukurtais darbais stebėsimės, grožėsime ir gilų padėkos jausmą širdy nešiosime jiems — už pasiūlytą, kruopštų darbą ir begalinę meilę lietuviškam liaudies menui.

Rasime bakūžėje senoviškas Lietuvos kaimo stakles, kurios dail. A. Tamošaičio rankomis surengtos ir prie kurių ir lietuvišką audėjų beaudžiant matysime. O kas gi praeis neatsidūsęs (ypač moterys ir mergelės...) pro lietuvišką krautinę skrynai, kuri įvairiais margais raštais, gėlėmis ir paukšteliais numarginta bei spindinčio vario apkaustymais spindi. Kiek į tą skrynai Lietuvos mergelė gražių audinių, abrusų, juostų sudėdavo, kiek valandų, ant jos margo dangčio pasirėmus, prarymavo jauno bernuželio atžvanget per snieguotą kelią belaukdama. Kiek ir ašarėlių ant jos nubyrėta, kai ne taip eidavosi, kaip širdis trokštų.

Matysime lietuviškai išdrožtą abrušinę, gražų šaukštadėtį su lietuviškais mediniais šaukštais, šoteliais, puodinėmis. Žvelgsime į didingą Lietuvos Vytį ir Lietuvos miestų herbus, kurie taip puikiai A. Tamošaičio išdrošti.

O dail. A. Tamošaitienė mums rengia didelį džiaugsmą su savo puikiais audiniais tikrame lietuviškame stiliuje. Gražios drobinės staltiesės, įmantrūs rankluosčiai, akis raibinančios tautinės juostos ant staklių nauostos, margi, margi kilimai ir užuolaidos langams. Matysime ir mūsų moterų bei mergaičių gražiausių tautinių rūbų rinkinį, kuriuos dail. A. Tamošaitienė taip mieliai ant staklių nauodė. Bus tautinių rūbų įvairošė Lietuvos apylinkėse nešiojamų: Vilniaus krašte, Dzūkijoje, Aukštaitijoje, Žemaitijoje, Zanavykijoje. Lietuviškais tautiniais rūbais

aprengtus matysime ir tris mekenus — iškamšas: vyro, moteris ir jauno berniuko. O kiek dar įdomiausių dalykų matysite — nė išpasakyti nebeišgalu. Juk patys pamatysite.

Lietuviškos Bakūžės Parodos eksponatai surinkti ne pripuolamai, kaip auksčiai kad būdavo, bet planingai ir pagal tam tikrą stilių. Jia rasite viską, kas reikalinga ir kas tinka lietuviškon seklyčion.

Iškilmingą Parodos atidarymo ir 8-sios Rugsėjo minėjimo dalį sudarys progai pritaikintos kalbos. Išgirsime pagrindiniu kalbėtoju SLA Pirmininką adv. K. Kalinauską. O mūsų akis ir ausis pradžiuginsime žiūrėdami įdomios meninės programos, kuri vyks prie Lietuvos Bakūžės ant gražios žaliuojančios vejės. Galingai suskambės muz. J. Gaidelio vedamas vyrų choras. Lietuviška daina primins mums kenčiančią Lietuvą, sužadins viltis ir sustiprins pasiryžimus. Lietuviškų tautinių šokių specialistė Ona Ivaškienė išves savo šokėjus ant žalios pievelės, o mes prisiminsime lietuvišką subatvakarį.

Daug darbo padėta, kad Paroda praeitų sėkmingai, kad visi grįžtų patenkinti ir laimingi namo. Todėl turime prisiminti tuos, kurie aukojo laiką, dirbo, sielojosi. Jiems — mūsų nuoširdi padėka. Nuolatinis Bakūžės Pirmininkas yra Dr. A. Waitkus. Bakūžės Taryba (sudaryta iš 7-ių organizacijų atstovų) išrinko Bakūžės Parodai rengti komisiją, kuri susideda iš penktos puikių lietuvių — darbuotojų. Niekada nepailstas ir nuolat besisųpsas vilnietis adv. Petras Viščinis tikrai bus daugelį valandų paklojęs, kad viskas eitų sėkmingai ir sklandžiai. Esu tikras, kad ir Parodos metu mes jį visur matysime. Jam puikiai asistavo įvairiose problemose Parodą organizuojant Vl. Banulis, K. Jurgeliūnas, M. Tubis, A. Bačiulis. Tai puikūs lietuviai — entuziastai. Jie ir laiko randa, ir nesiskundžia pavargę, ir laiko vienas - kitam draugiškam žodžiui persimesti suranda. Tikslas — kad Paroda būtų kuo puikliausia, kad mes džiaugtumės jai atsilankę. Dėkingi visi tiems darbuotojams.

Sako senas lietuviškas priežodis: "Senovės lietuvių pakalbėdavo, padainuodavo, pašokdavo ir išgerdavo, pasistiprindavo". Taigi, Parodos metu, ne tik siela džiaugsisis gražiais meniškais atsiminimais, bet ir kūnas nebus nuskriaustas. Ten pat, šalia Bakūžės, darbščios lietuviškos šeimininkės rengia skanių lietuviškų valgių stalą. Sako, kad ir alaus puokštelis — kitą bus galima gauti. Taigi, niekas liūdnu veidu nevaikščios.

Milžiniškoje aikštėje matysite ir kitų dalykų, nes kas negirdėjo apie garsiąją Brockton'o Parodą. Įvairūs žemės ūkio gaminiai, gyvuliai, paukščiai, mašinos, automobiliai, maisto gaminiai. Be to, daugybė įvairiausių pasilinksminimo įrengimų: supnyti, šaudyklos, burtininkų ir kitokių "karabelininkų"... Taigi, bus kaip lietuviškame kermošiuje — visko.

Bet pačiame centre stovi mūsų Lietuviška Bakūžė ir laukia lietuvių jos duris praveriant. Susitiksime šį sekmadienį iš ryto prie Lietuvos Bakūžės Brockton'e. Ligi pasimatymo.

— "LL" skelbia viešai Toronto skyriaus susitarimo protokolus, kuriais patvirtinama vienybė. Pagal susitarimą greitai laiku bus šaukiamas Kanados vietininkijos suvažiavimas.

PITTSBURGH, PA.

Plieno ir Geležies Centras Pietų vakarinė kertė, arba Pennsylvania geležies ir plieno zonos — tai Pittsburgh, Šiaurinė kertė — Scrantonas, Shennandoah, Mahanoy City, Plymouth — tai angliakasyklų zonos. Pittsburgh nuo New Yorko atstume — 444 mylios, 354 nuo Philadelphia; arba 468 mylios nuo Chicago. Nuo Scranton Kasyklų zonos — 350 mylios.

Lietuvių Bažnyčios

1. Šv. Kazimiero, Kunigai: Kazėnas, Girdis ir Suširskas. Parapijinė Mokyklų — 400 mokinių. Elementarė — 257 mokiniai; High School — 143 mokiniai; 83 mergelės ir 60 berniukai.

2. Parapija Šv. Izidoriaus — arkivyskupija turi viso 287 bažnyčias. Jų tarpe lietuvių devynias; 2 miesto zonoje ir septynias kaimynystėje.

Priemiestinės Bažnyčios

1. Šv. Antano — Kun. Abromaitis; 2) Šv. Juozapo — kun. Zimbrys ir Mikalauskas; 3. Petro ir Povilo — kun. Vasselas. Mokyklų randasi 73 mokiniai. 4. Šv. Juozapo — kunigai Česna ir Rakauskas. Mokyklų radasi 181 mokiniai. 5. Šv. Širdies kunigai: Mozuras ir Bielskys. Mokyklų 152 mokiniai. 6. Šv. Kazimiero kunigai: Laumakys. 7. Šv. Jurgio kunigai: Karalius, Bagdonas, Lukšys ir Vasukevičius. Mokyklų viso 335 mokiniai; 153 berniukai ir 182 mergelės.

Pittsburgh Diecezijos Parapijos Mokyklų Statistika

1. Kazimierinės mokyklos — 400 mokiniai; 2. Petro ir Povilo — 73; 3. Šv. Juozapo 181; 4. Šv. Širdies — 152; 5. Šv. Jurgio 335 mokinių. Viso Pittsburgho parapijose 1,141 mokinių.

Kitose Diecezijose Mokiniai

Scranton Diecezijoje — 476 mokinių; Bostono trijos mokyklose 831 mokinių; Chicago 12 mokyklose 3,583 mokinių; Philadelphia šešios — 1,535; Worcesterio vienoji mokykla — 305 mokinių. Viso šešių diecezijų parapijinių mokyklų yra 7,871 mokinių, 30 mokyklose.

Dabar matome, kad Geležies ir Plieno miesto Pittsburgho parapijonai geriau stovi mokyklų skaitmenimis negu anglijų kasyklų Shennandoah arba Mahanoy City ir Scranton bažnytinio zono — Diecezijos. Chicago su 12 parap. mokyklomis stovi pirmo vietoj. M. Stakėnas

Lietuviai Pasaulyje

— Lietuviškosios Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius mums praneša, kad LT redakciją sudarys: prof. Vaclovas Biržiška — vyr. redaktorius, redaktoriai: Pr. Čepėnas ir A. Bendorius, red. sekretor. — St. Santavaras. Numatyta išleisti per 6-7 mt. 26 tomus.

— Jauna solistė Lionė Jodytė yra pakviesta New Yorko televizijos filmų artiste. Tai naujas augantis vokalinis ir vaidybinis talentas.

— Dr. G. J. Zidonytė - Vebrienė emė reikštis kaip literatūros kritikė.

— Dr. T. B. Dirmeikis per Margučio radiją kasdien patiekia JAV lietuviams politines žinias.

— Architektas Jonas Mulokas paruošė kelis variantus lietuvių bažnyčiai Chicagoje. Jo projektai yra pagrįsti lietuviškos architektūros motyvais.

— Buvęs krašto apsaugos ir susisiekimo ministeris. J. Vairakojis šiemet susilaukė 60 m. amžiaus. Jis gyvena JAV.

— Dr. E. Andriukaitis, gyv. Montrealyje, už pasiūlymą mokslė gavo karališkąją stipendiją gilintis nervų ir psichinių ligų srityje JAV universitetuose.

Lietuvių Ir Kitų Tautų Diena

Baltimore, Md. — Sekmadienį, rugsėjo 7, nuo 12 val. diena, Gwynn Oak Parke, bus Visų Tautų Diena, kurioje dalyvaus ir lietuviai. Lietuvos pasiuntinybė Washingtono sutiko parodyti lietuviškus eksponatus, atstovybų pavilione.

Lietuvių dainų programą ves Lelija Bekerckienė, dalyvaujant senesniems ir naujiems "Dainos" dainininkams. Ponia Bekerckienė paskui ves visų tautų chorų bendrą dainavimą.

Lietuvių skyriaus komitete dirba Lelija Bekerckienė, Albertas Juškevičius (Lithuanian Melody Time), Klemensas ir Elenora Andreikai, Birutė ir Gražina Čieplikaitės, Ona Karašienė, Jonas Kairis, Marijona Jurksaitė ir kiti.

Tautiškus šokius šoks Kęstutis Laskauskas ir naujakurės.

Dainos Draugija turės pavilioną, kur bus vietos lietuvių dailės paroda, taipgi lietuviški valgiai, užkandžiai ir gėrimai. Už parduotus daiktus lietuvių pavilione pelnas teks lietuviams.

Bus dovanos už geriausią dainavimą, gražiausius tautiškus rūbus ir geriausius šokius.

Įžanga nemokama; bet patartina visiems įsigyti dykai duodamus įžangos bilietus, nes bus apie 25 įžangos vertingos dovanos.

Gwynn Oak Parkas yra panašus Lietuvos ažuolynui, Alkai. Čia skambės Lietuvos dainos ir murgės lietuviški kaspiniai ir sijosai vikriuose lietuviškuose šokiuose. Ne tik Marylando, bet ir kitų vietų lietuvių dalyvaus šiame pasirodyme. Bus ilgai atmintina diena.

T. Y.

PASALIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

VOKIETIJOJE Balfio senajam įgaliotiniui Pr. Zundeit, pasitraukus iš eitųjų pareigų, Balfio įgaliotinio Vokietijoje pareigas perimti buvo pavesta teisin. Iz. Rugieniu. Balfio centrinė įstaiga iš Hanoverio perkelta į Muncheną. Dabar visais Balfio reikalais reikia kreiptis į Balfio įstaigą šiuo adresu: 13b/ Munchen, Pienzenuestr. 15, Room 20 Pr. Zundė savo įteiktame Balfio centrui pasitraukimo rašte, be kita ko, pažymėjo, kad jis negali daugiau bendradarbiauti Balfi, jei Balfio pirmininko pareikimais bendruomenė prilyginama partijai ar kokiam profesionali organizacijai ir daromi tokie Balfio patvarkymai, kurie aiškiai prieštarauja bendruomenės santvarkai ir neigiamai veikia į jos susiklausymą bei moralę. Toliau p. Zundė pažymi, kad visų mūsų organizacijų, kurioje srityje jos bedirbtų, pastangos ir veikla turi būti suderintos, nes visos jos privalo dirbti vienam tikslui — atkelti kuo plačiau į Tėvynę sveikiems dvasia ir kūnu jos vaikams. Balfiui pakeitus savo gerybių padalinimo tvarką, jo pirmininko nurodymu jos bus dalinamos neatsižvelgiant į tai, ar kas priklauso Lietuvii Bendruomenei, ar ne. Ryšium su tuo PLB Vokietijos krašto valdyba išleido tokį paaiškinimą: "PLB Vokietijos krašto valdyba nemano, kad lietuvių bendruomenės narių tarpe būtų daug tokių, kurie bendruomenei priklausytų tik dėl to, kad pasinaudotų Balfio dalinamomis gerybėmis. Todėl susipratusius tautiečius, kurie lietuviškai bendruomenei priklauso žinodami, kad mūsų visų jėga ir gero lietuvių vardo išlaikymas svetimtaučiu aktyse glūdi mūsų organizuotume, krašto valdyba kviečia parodyti savo sąmoningumą ir toliau dar daugiau remti lietuvišką bendruomenę. Pasirodykime ir savo broliams tautiečiams USA, ir kitur pasaulyje išsisklaidžiusiems, kurie juk ir yra Balfio ir kitų dalinamų gerybių aukotojai, kad jie šelpia ne kokias nors dvasines menkystes, bet tokius pat tikrus lietuvius, kokie jie ir patys yra ir ko iš

mūsų laukia. PLB krašto valdyba iš savo pusės padarė viską, ką galėjo, gindama lietuvių teises Vokietijoje ir atstovaudama jiems, ir tikisi, kad nepoigo išrinktoji naujoji valdyba su dar didesniu uolumu ir pasižventimu šį svarbų darbą toliau tęs.

ARGENTINOJE iškilmingai atidaryti Lietuvos Susivienijimui Argentinoje priklausa Dr. V. Kudirkos vardo namai. Juose šiuo metu yra didžiausia patiems lietuviams P. Amerikoje priklausanči salė. Rūmų įkurtavėse dalyvavo apie 2,000 lietuvių. Ta proga gerą lietuvių vardą atžymėjo dienr. "Noticias", radijas El Mundo ir št. Liet. veikėjas Z. Juknevičius paskirtas Darbo ir Socialinio Aprūpinimo Ministerijos socialinės globos skyriaus inspektorium. Tai atsakingos pareigos. "Laiko" leidėjai nutarė steigti "Laiko" spaustuvę, kuriai tikisi surinkti 500,000 pezų. Lietuviškame kultūros centre Avellanedoje jau yra bažnyčia, mokykla ir salė.

AUSTRALIJOJE Liet. Kultūros Fondo dabartinę valdybą sudaro: pirm. V. Žemkalnis, vicepirm. J. Meiliūnas, sekret. J. Valys, išd. L. Barkus ir valdybos narys V. Raginis.

ALB. krašto valdyba, norėdama padėti Vokietijoje esantiems mūsų tautiečiams, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais vykdo visoj Australijoje drabužių, avalynės ir pinigų rinkiavą.

Gautosiomis žiniomis, "Mūsų Pastogė" nuo liepos 22 d. toliau leisti perėmė ALB. krašto valdyba.

BELGIJOJ Liuvono un-tą komerc. inž. laipsniu baigė Pov. Povilaitis. Drauge studijavo aukštuosius finansų ir bankų mokslus, stud. metus vis baigdamas pažymiu 1. gerai. Belgijoje studijuoja dar keli kt. lietuviai. Belgijoje taip pat dirba kelios lietuviškos seserys, kurios irgi padeda studijuojantiems. Atbėgusiems pro gelež. uždanga į Vakarus padėti JAV yra paskyrusios 4,300,000 dol. Jiems bus skiriama papildoma šalpa ir apmokama kelionė emigruojant. Jų šalpos centrinė įstaiga yra Frankfurte. BALFQ centrinė įstaiga Europoje tokius pabėgėlius registruoja tiek Belgijoje, tiek kitur. Tikimasi, kad numatytiems 20,000 vizų, kurias Kanados emigr. įstaigos numato dar išduoti iki šių metų galo, taip pat galės pasinaudoti ir Belgijos lietuviai. Gautas patikrinimas, kad JAV įstaigų sprendimai emigracijai į Kanadą neturės lemiamos reikšmės.

— Peronas perima visas turėtas politines žmonos pareigas.

— Latvijos lengvosios pramonės komisarė latvė buvo pašalinta ir į jos vietą paskirtas rusas.

Amerikos Lietuvio

Skaitytojų ir Remėjų Žiniai

"Amerikos Lietuvio" metinis piknikas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 31, 1952, prieš Labor Day, Jurgio Babrausko pavilijone, Manville St., Leicester, Mass. Pikniko programa susidės iš muzikos, dainų, kalbų ir dovanų laimėjimų.

Čia talpinami tų "Amerikos Lietuvio" skaitytojų vardai, kurie netik užsipreneruuoja šį laikraštį, bet ir prisideda prie pikniko pasisekimo, nežiūrint ar galės dalyvauti ar ne. Štai tų mūsų skaitytojų vardai, kurie atjaucia lietuviškos spaudos palaikymo svarbumą:

- E. Danila, Worcester ... \$2.00
- E. Zukauskas, Worcester ... 1.
- M. Alukas, Worcester ... 1.
- O. Norkeiūnas, Waterbury ... 1.
- M. Shidaukas, W. Fitchburg ... 1.
- J. Baitren, Athol, Mass. ... 1.
- G. Piatukas, Worcester ... 1.
- S. Bugnaitis, Worcester ... 1.
- V. Kazlauskas, Worcester ... 1.
- V. Ariauskas, Worcester ... 1.
- S. Voronelis, Bridgeport ... 1.
- A. Dilba, Bridgewater, Mass. ... 1.
- M. Kaziauskas, Worcester ... 1.
- P. Stasevičius, Worcester ... 1.
- A. Devenis, Waterbury, Conn. ... 1.
- P. Kriaunelis, Worcester ... 1.
- Z. Juknis, Ontonagon, Mich. ... 1.
- A. Cerba, Thompson, Pa. ... 1.
- J. Andriūškevičius, Brooklyn ... 1.
- D. Zupkus, Utica, N.Y. ... 1.
- C. Lauras, Jewett City, Conn. ... 1.
- V. Paukštaitis, Nutley, N.J. ... 1.
- P. Belis, Terryville, Conn. ... 1.
- J. Gervis, Phila., Pa. ... 1.
- R. Zalba, Bridgeport, Conn. ... 1.
- B. Bargaška, Milford ... 1.
- A. Bartkus, Worcester ... 1.
- V. Kiela, Worcester ... 1.
- P. Grigas, Worcester ... 1.
- V. Petruskevičius, Cleveland ... 1.
- Z. Laurenaitis, Sunderland ... 1.
- P. Savage, Worcester ... 1.
- J. Putis, Worcester ... 1.
- K. Kraučūnas, Canton, Conn. ... 1.
- H. Shaury, Worcester ... 1.
- J. Naujokaitis, Worcester ... 1.
- M. J. Milas, Meriden, Conn. ... 1.
- A. Giedraitis, Oxford, Mass. ... 1.
- A. Kumštytė, Athol, Mass. ... 1.
- K. Krulikas, Brooklyn, N. Y. ... 1.
- W. Shimkus, Cleveland ... 1.
- M. Mazgalis, Worcester ... 1.
- V. Kubertavičius, Worcester ... 1.
- A. Balsys, Kensington, Md. ... 1.
- K. Balčiūnas, Hartford, Conn. ... 1.
- P. Narijauskas, New Britain ... 1.
- V. Grabauskas, Wyoming, Pa. ... 1.
- F. Narvydas, Brooklyn, N.Y. ... 1.
- A. Grakalski, Forest City, Pa. ... 1.
- F. Boris, Rochdale, Mass. ... 1.
- A. Bazinsky, Worcester ... 1.
- J. Jodelis, Armstrong Creek ... 1.
- A. Kalakauskas, Worcester ... 1.
- M. Bruožis, Worcester ... 1.
- J. Zdanavičius, Worcester ... 1.
- J. Sajonas, Worcester ... 1.
- F. Ragalauskas, Worcester ... 1.
- A. Winskus, Bridgeport ... 1.
- A. Jonaitis, Gardner, Mass. ... 1.
- A. Navitsky, Hartford, Conn. ... 1.
- M. Jokubaitis, New Haven ... 1.
- M. Endzelaitis, New Haven ... 1.
- P. Mainelis, Worcester ... 1.
- A. Triska, Baden, Pa. ... 1.
- A. Maslauskas, Westfield ... 1.
- F. Erickson, Worcester ... 1.
- A. Vokietaitis, New Haven ... 1.
- C. Balchunas, N. Brookfield ... 1.

Buk Sveikas

... SAK-SAK OINTMENT — Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽBĖJIMO, DEDERVINIŲ IR PUOKŲ, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonųjų gyvulų (hemorrhoidai) ir dėl niežėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandyti vienišai, tai dar išbandyti geriausias. Užtikrinam pasėkmę, ar pinigų grąžinam. Kaina \$1.00. Didelė dėžė \$3.00.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.
16-36

Reumatiški Skausmai

DEKSNIO Galinga Mosis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galingsi šilumą. Šildydama galinai, išstiprus reumatinius skausmus, rankų, kojų skausdėjimą ir trėpimą, degėjus, šaltį. Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta pagelbės. Nelaik ligu, bet tuojau, įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė — 16 oz. \$5.00. Garantuojam pasėkmę, ar grąžinam pinigų.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S. \$3.00 in Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$6.00 Two Years Subscription \$8.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$3.00

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidžiama Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00
Dviem Metam \$6.00 Dviem Metam \$8.00
Pusė Metų \$2.00 Pusė Metų \$3.00

Prenumeratos pradžia skaitelė nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1944, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Diplomatinės Kremliaus Manievro Ir "Taikos" Pasiūlymai Europos Demokratijoms; Rusų Ir Kinų Derybos Nežada Taikos

BUDINGA, labai apgaulinga, Kremliaus valdovų politika ir taktika siekianti sudemoralizavimo vakarų demokratijų, sugriovimo Atlanto pakto, Kremliaus valdovų diplomatinės manievro Europoje, keitimas vidaus politikos — perorganizavimo politbiuro ir kominternos, užsieninės politikos ir propagandos veiksniams. Mūsų nuomone, visi šie politiškieji žestai kai su pirštu rodo, kad maskolių vadai rengiasi ne prie taikos, bet prie karo žygių ateityje.

Vakarų Europos kompartijos vadai veikia pildydami įsakymus Kremliaus valdovų, derina kompartijos propagandą su Kremliaus užsienių politika — diplomatinėmis manievromis. Šį faktą ryškiai rodo Italijos komunistų vado, Signor Nenni, kuris sugrįžęs iš Maskvos pasisakė savo kalbose ir raštuose kompartijos organuose, kad Rusija geidžia glaudžių santykių su Italija, Rusija siekia taikos Europoje. O Kremliaus diplomatai Romoje jau drįso pasiūlyti Italijos vyriausybei nepuolimo ir prekybos sutartis. Signor Nenni atakuodamas JAV vyriausybės nusistatymą įspėja Italiją, kad jei ji laikysis JAV politikos, bus narė Atlanto pakto, jai grėsia karo pavojus ir sunaikinimas. Italija privalo būti neutrali tuomet ji bus laiminga.

Tokią kompartijos vadų ir diplomatų politinę propagandą matome kituose Europos kraštuose — Britanijoje, Prancūzijoje ir Belgijoje. Kremliaus diplomatai siūlo prancūzams savo taikos planus, žada pripažinti Prancūzijai vokiečių Saar kraštą su angliu, geležies klodais ir fabrikais jei prancūzai sutiks remti rusų sieki Vokietijos apjungimo ir taikos sutartis Vokietijai parašymo. Britaniją pasiekęs naujasis Kremliaus ambasadorius, A. Gromyko, kuris užvadavo Zarubina, teigia, kad Rusija geidžia glaudžių santykių ir prekybos sutartis su Britanija, bendrumo susitarimui likviduoti karą paliaubas parašymu taikos sutarties Vokietijai.

Visi šie diplomatiniai Kremliaus manievro, tikrovėje, siekia suardymo vakarų demokratijų susitarimų Atlanto pakto ir Nato pagrindais — sudemoralizavimo demokratijų bendrojo fronto. Mes ne tikim abejoti apie rusų nuosirdumą, bet drįstame pasisakyti, kad rusų valdovų politika apgaulybės tikslais paremta, intensyviai vykdoma Europoje pasirengimui sekingesniams žygiams griovimui demokratijų.

Kas Gali Patikėti Kremliaus Valdovams?

Mūsų nuomone, tikrai kvailiai tegali patikėti Kremliaus valdovų pažadams ir priimti jų siūlomas nepuolimo ir prekybos sutartis. Šiandien visi pasaulio sąmoningieji žmonės žino, kad Kremliaus valdovų bet kokios sutartys nevertos popierio kurioje sutartys parašomos. Kremliaus valdovai nepildo tarptautinių sutarčių. Šį faktą rodo Kremliaus valdovų paneigimas sutarčių nepuolimo ir prekybos su pabalio ir Balkanų valstybėmis, su Lenkija, Vokietija, Kinija ir kitais kraštais prieš karą pasirašytų ir sulaužytų. O ką beklabėti apie rusų kompartijos vadų pažadus rusams ir pagrobtųjų kraštų žmonėms. Visi kompartijos vadų pažadai sulaužyti, neišpildyti. Iš praities ir dabarties laikų turime pakankamai faktų įrodymui Kremliaus valdovų pažadų nepildymo, sutarčių laužymo.

Mes nepamiršome Lenino ir jo bendrųjų pažadų Rusijos valstiečiams davimo žemės. Valstiečiai ir kariai padėjo Leninui nuversti socialistų — Karensko — Miliukovo valdžią tikėdami, kad Leninas duos jiems žadėtą dvarų žemę. Leninas sakė valstiečiams: "Imkite dvarponių žemę, dirbit ją ir gyvenkit laisvu savistoviu gyvenimu." Valstiečiai ir karo fronte kariai išgirdę tokius pažadus įtikėjo, kariai numetė ginklus, grįžo namo ir dalinosi dvarų žemę, dirbo manydami, kad Leninas ir kiti kompartijos vadai nekeis savo pažadų.

Dėja, vėliau valstiečiai ir kariai bei miesto darbininkai tapo apsvėję kuomet jiems buvo pimesta kompartijos despotiška santvarka. Valstiečiai neteko žemės, miesto gyventojai savo namų, biznio įstaigų, jų turtai nusavinti, o jie tapo politiniais ir socialiniais vergais kompartijos diktatūros, ūkininkai sugrūsti į kolchozus pajuto viduramžio vergijos — baudžiavos — gyvenimą. Visi kompartijos vadų pažadai vėliau krašto gyventojams ir užsienių kraštams paneigti, sutartys sulaužytos. Ir kas gi iš sąmoningųjų žmonių gali patikėti Kremliaus melagiams ir apgavikams?

Ir kai dabar Kremliaus diplomatai ir propagandistai bando apdumti akis vakarų Europos demokratijų "minkštagalviams" pasiūlymais taikos, nepuolimo sutarčių, prekybos sutarčių siekiant griovimo demokratijų bendro nusistatymo Atlanto pakto numatyto, Kremliuje kompartijos vadai — Rusijos ir Kinijos — ruošia planus griovimui demokratijų visame Eurazijos žemyne.

Korėjos karo agresija vykdoma, ateityje bus naujos "Korėjos" Azijoje ir Europoje Kremliaus valdovų remiamos ir ginkluojamos. Visi šie būdingi ir apgavingi Kremliaus diplomatiniai ir politiniai veiksniams nežada taikos Europai ir Azijai, priešingai, žada naują kovą, trečiąjį pasaulinį karą. Mūsų nuomone, Kremliaus diplomatiniai manievro Europoje bus veltui, sąmoningi valstybių vadai neįtikės rusų valdovų žodžiams apgaulybės, tikrai nesąmoningieji, "minkštagalviai", tegali patikėti. Tai gal bus paskutiniai Kremliaus diplomatiniai manievro daromi Europoje.

ESTIJOJE STIPRINIMAS SOVIETINIMAS

Stockholme leidžiamas anglų k. "Newsletter" Nr. 287/88 skelbia slapta gautą Vakaruose iš Estijos laišką, kuriame pavaizduojama dabartinė padėtis sov. Estijoje. Krašte bolševikinės teroras ir sovietinimas vis stiprinami, jaučiama maisto produktų ir būtiniausių reikmių stoka. Dar griežčiau nei pajūrio zona saugojamos estų salos, kuriose rusai įtaisė visą eilę tvirtovių ir slaptų aerodromų. Dabar ten neleidžiama vykti net ir artimiesiems mirus. Rusai grūdami jau ir į kolchozus — žinoma, viršūninkais ir vadovais. Dalis 1941 mt. deportuotųjų buvo grįžę atgal, aiškindamiesi, kad tam tikslui buvo gavę spec. leidimus. Tačiau tuos 1945-47 grįžusius MVD-istai vėl surankiojo ir 1949 mt. visus išvežė atgal. Išvežtiesiems iš Estijos galima siųsti siuntinukų, tik tie ne visados juos gauna. Dabar deportacijos vykdomos jau kita forma — pasiunčiant kaip reikalingą specialistą dirbti kur nors į Rusijos gilumą. Tuo pretekstu jau nemaža estų žvejų buvo iš Estijos "perkelti" dirbti prie Didžiojo vandenyno krantų. Rusai norėjo jų vietoj išsiauginti naujų jūrininkų, bet nei rusai, nei mongolai, žemyno tautos, jūrininkų verslo nemėgsta, ypač to-

kiomis sunkiomis sąlygomis.

Panaikinus individualius ūkius (kolchozinimas Estijoje baigtas veik 100 proc.), negali pasireikšti ir partizaninis sąjūdis. A. Balso transliacijos girdimos, ir jų daug kas klausosi. Viskas, kas per jį pasakojama, greitai pasiklinda po visą kraštą. Betgi pasitaiko tokių neatsargių klausytojų, kurie buvo susekti ir suminti. Sodžiuose žmonės kaikur jo klausytis eina į miškus. Kaip klausimas uždraustų siustuvų, tokiu pat nusikaltimu laikomas ir svetimos spaudos skaitymas. Ligi 1949 m. po krašto cirkuliavo estų laikraščiai, spausdinti Švedijoje, bet dabar jų daugiau nebematyti.

Gaunamos iš laisvojo pasaulio žinios, iš vienos pusės, pavergtusius stiprina, bet iš kitos — ir slegia, nes jie mano, kad Vakarai kiek reikiant nesirūpina jų išlaisvinimu. Kiekvienas jaučia, kad jų laisvę atneš tik naujas karas, bet galvoja, kad Vakarai nenori rimtai su komunizmu kovoti. Tai kaip tik išnaudoja soviet. propaganda, skelbdama, kad Vakarai, įsitikinę, kokią Sov. Sąjungą yra galinę, patys jos bijosi. O tokios žinios ir prisideda prie žmonių kovingumo pakirtimo.

LIETUVIŲ KALBOS SALA VOKIETIJOJE

Pabaltijo tautinės kultūros centras ties Diepholzu. Lietuvių gimnazija duoda brandos atestatus augštųjų mokslų studijoms.

Šitokiomis antraštėmis "Weser-Kurier" 1952.5.24 d. deda straipsnį apie lietuvių vasario 16 d. gimnaziją:

"Įžengus į buvusio aerodromo ties Diepholzu sritį, peržengiama siena, ne krašto siena, bet tautybės. Čia lankytoją pasitinka svetima kalba, svetimi užrašai, daugumai vokiečių lankytojų visai nesuprantami. Apie vieno hektaro didumo rajone yra apie 400 lietuvių pokario tėvynė. Čia yra vienintelė lietuvių gimnazija visoje federalinėje respublikoje. Tokiu būdu Diepholzo stovykla virto lietuvių kultūros ir lietuvių tautiško centru vakarų Vokietijoje.

Visoje Vokietijos teritorijoje gyvena išsisklaidžiusios lietuvių šeimos. Jos mieliai siunčia savo vaikus į Diepholzo mokyklą. Trijų šimtet gimnazijų baigusių abiturientų imatrikuliacija Bonnos universitete yra įrodymas, kad lietuvių gimnazija vokiečių yra visiškai pripažinta, kaip aukštesniojo mokslo mokykla. Šito pripažinimo išdavoje padidėjo mokinių stojimas į gimnaziją. Prie mokyklos įrengtame bendrabutyje dabar gyvena 115 gimnazistų. Apie 30 vaikų lanko lietuvių pradžios mokyklą.

Lietuviai mokiniai, lygiai kaip lietuvių kolonijos Diepholze nariai, gyvena paprasčiausiose sąlygose. Beveik nei vienas lietuviui iki šandien nepavyko gauti darbo. Jie beveik visi turi išsiversti iš gaunamos skurdžios pašalpos. Gimnazijai federalinė vyriausybė moka priedą, iš kurio apmokama dalis 14 gimnazijos mokytojų, be to, ji duoda nemokamai patalpas. Visas kitas išlaidas lietuvių padengia iš aukų, ku-

riais jie gauna pirmoje eilėje iš Amerikos lietuvių.

Nuo 1951 m. vasario mėn., kai Diepholze buvo įsteigta lietuvių gimnazija, čia įsikūrusi tautinė grupė atliko žymų kultūrinį darbą, kuriame ypač dalyvavo lietuvių skautai, prieš karą savame krašte didžiausia jaunimo organizacija. Vakariškuose parengimuose puoselėjami lietuviški papročiai, tautiniai šokiai ir dainos. Šalia stovyklos lietuvių savo tautinio kultūrinio darbo mažai kam terodė, bet kai dideliams Bremeno skautų parengime pirmą kartą publikai pasirodė Diepholzo lietuvių grupė, ji susilaukė daug nuosirdžių plojimų.

Lietuvių užsidarymas Diepholzo stovyklose žymiai prisidėjo prie to, kad Vokietijoje atsirado tikra savosios kalbos ir tautiško sala. Bet abi pusės labai pageidauja stipresnio kontakto su aplinkiniu pasauliu.

"Miško Brolių" Generolas Tadekas - Viršila Iš Kolno

"Abendpost" š. m. birželio 26 d. sensacinga antrašte deda straipsnį apie Lietuvos partizanų, kuriems Lietuvos - Lenkijos pasienio miškuose vadovaujęs buvęs vokiečių viršila Heinz Schroder, iš Kolno.

Pati informacija, tiesa, mūsų žiniomis, nėra visai patikima ir dalinai sufabrikuota, — štai charakteringesnės jos vietos:

Žinias suteikia neseniai iš sovietų belaisvės grįžęs 42 metų, Karlsruhe gyventojas, Ludwig Maier. Jis nupasakoja Schroderio karjerą, kaip jis 1943 m. įsimylėjęs lenkų, dezertyravęs iš vokiečių armijos, gyvenęs kurį laiką Varšuvoje, paskui kaime, kol vietovę užėmė ru-

Kur Maras Viešpatauja

— Slovakijoje yra šalinami iš atsakingų vietų inteligentai ir jų vieton skiriami arba čekų komunistai arba rusai.

— Į slovakių aukštąsias mokyklas yra iš Maskvos siunčiami rusai profesoriai. Tuo būdu norima greičiau subolševikinti studentiją.

— Slovakijoje bolševikams pasidarė bauto raidė "T". Ji reiškia Tiso, būv. Slovakijos prezidentą. Tai simbolis Slovakijos Nepriklausomybės.

— Karpatų miškai bolševikų yra kertami ir vežami Juodosios Jūros link. Ukrainiečiai mano, kad miškai yra kertami todėl, kad juose yra daug UPA partizanų.

— "Latvija" praneša, kad okupuotoje Latvijoje gyventojų pinigine būkle yra katastrofiška. Visas kapitalas plaukia į rusų kišenes. Gyventojai yra visiškai nualinėti. Latvijos visa pramonė yra įjungta į rusų pramonės sistemą. Pramonės visas pelnas eina Kremliui.

— Jau keli mėnesiai kaip Lenkijoje stinga mėsos, riebalų, cukraus, muilo. Todėl bolševikai įrengė valstybines valgyklas, kur duodama arklėna.

— Taip pat stinga ir vaistų. Jie yra gaunami tik apibrėžtam kieki.

— Lenkijoje yra apie 4,000 kolchozų ir 260 valstybinių mašinų stočių. Ūkininkai prievarta kilnojami iš vietos į vietą.

— "Hungaria" informuoja, kad Vengrijoje vyksta dideli sabotazo veiksmai. Bolševikai yra nepatenkinti Vengrijos pramonės darbais.

— Čekoslovakijoje yra įsteigta šunų mokykla, kur šunys mokomi gaudyti per sieną einančius žmones. Vargšai šuneliai, ir tie bolševikų tarnyboje.

— Osvin Cornelius Pfeiffer savo knygoje "Sibiras, ateitis ir SSSR problemos" duoda daug medžiagos apie vergiją Sovietų Rusijoje. Jis tvirtina, kad 20 milijonų žmonių Sovietų Rusijoje yra prievarta paversti vergais. Jis dirba sunkiojo karo pramonėje, kurios tikslos sutruškinti "kapitalistus". Nėra abejonės, kad ir mūsų tremtiniai Sibire yra padaryti sovietų priverčiamoji darbo įrankiu.

— Vokietijos sovietų zonoje vyksta jaunimo prievartavimas karinei prievolei Rusų kalbos studentai yra ruošiami karininkų tarybai, nes, girdi, rusų kalbos mokėjimas bus labai reikalingas. Nežiūrint bolševikinės prievartos, vokiečių patriotinis jaunimas bolševikų terorui priešinis.

— rumunijoje dėl "sabotazo" areštuoti 6 vyr. inžinieriai.

sai. Nors visai aplenkėjęs, nesijautęs saugus ir patraukęs u savo mylimąją į Lietuvos miškus, kur prisidėjęs prie partizanų. Savo sumanumo dėka greit pakilęs į partizanų vadus ir jo žinioje esą apie 6,000 partizanų. Drąsiais užpuolimais, kurių metu vieną kartą su sena vokiečių patranka sunaikinęs tris rusų šarvuočius. Jis greit pagarsėjęs ir rusų tarpe, kurie už jo galvą paskyrę 150,000 rublių premiją.

"Miško brolių" sudėtis esanti labai marga. Jų tarpe yra lietuvių, vokiečių, dezertyravusių rusų, latvių, estų ir lenkų. Nors rusai į kovą siunčia pulkus su šarvuočiais ir ugniasvydžiais, partizanų sunaikinti neįstengia, nes jie vikriai pasitraukia į miškus, išsisklaido ir sutartose vietose vėl susirenka naujiems puolimams. Jų žūtbūtinė kova remiasi viltimi, kad kartą ir Rytų Europoje įsiviešpataus Dievas ir Laisvė.

Pasaulinės Žinios

— Iš austrų informacijų patiriama, kad Čekoslovakijoje paskutinėmis dienomis vyksta masinės deportacijos iš miestų. Ypač nukentė Slovakija, kuri atkakliausiai priešinosi bolševizmui. Išvežama kas savaitę po 10,000 gyventojų.

— PICMME, naujosios emigracinės organizacijos, dir. Gibson išskrido į Venezuelą. Toliau jis aplankys Braziliją, Paragvajų, Chile, Peru, Panamą, Argentiją ir Kolumbiją, kur jis tirs emigracijos galimumus.

— Grotewohl Vokietijos sovietų zonoje įsteigė dvi naujas "ministerijas": filmų ir sporto bei technikos. Tai vis nauji žingsniai greičiau Rytų zonoje su sovietinti. Filmų ministeriu paskirtas senas komunistas Sepp Schwab.

— Pietų Korėjos prezidentu didele dauguma balsų vėl išrinktas Syngman Rhee. Jo rivalis, buvęs komunistas, gavo mažą balsų. Pažymėtina, kad šį kartą korėjiečiai savo prezidentą rinko tiesiogiai.

— JAV prasidėjo agitacija už prezidento kandidatus. Stevensonas kviečia gen. Eisenhowerį ir televizinius disputus. Tai bus nauji JAV prezidento rinkimuose.

— Vokietija, Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija ir Luksemburgas galutinai priėmė Monran uniją ir pradėjo konkrečius darbus. Dr. Adenaueris, Schumanas ir de Gasperi išreiškė savo pasitenkinimą nauja Europos vienybės laimėjimu.

— Evangelikų vyskupas Dibelius reikalauja, kad sovietų zonoje būtų panaikinti bažnyčios suvaržymai. Deja, bolševikai nebūtų bolševikais, jei jie bažnyčių nenaikintų.

Sovietų zonoje ir vaikai suvalstybinami. Pagal naująjį sovietų zonos teisių statutą tėvai nustos teisę į vaikų auklėjimą. Vaikai galės stoti į komjaunuolių ir pasirinkti profesiją be tėvų sutikimo.

— 18 Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus konferencija Kanadoje pasibaigė. TRK pirmininkas išrinktas švedas Emil Sandstrom. Bolševikai konferencijoje visais klausimais pralaimėjo.

SUOMIJOJE Helsinkio sporto olimpijadoje dalyvavo ir lietuvių sportininkų. Su Urugvajaus krepšinio komanda buvo nuvykęs V. Ceslinkas, tenkštės Liet. Kultūros Draugijos sekretorius, taip pat dalyvavo lietuvių ir su Venecuelos krepšinio komanda. Su sovietų krepšinio komanda, įjungti į ją, dalyvavo kaip treneris V. Kulakauskas, o kaip žaidėjai Lagūnavičius, St. Butautas ir Butkus. Paryžiuje dalyvavo lietuvių krepšinininkai buvo visur NKVD lydimi, ir su jais kiti lietuvių negalėjo susitikti, užtat bent palydėjo Tautos Himno garsais. Griežtoji priežiūra jie buvo laikomi ir Helsinkyje. Kaunietį boksinkiną Sočiką, Sov. Sąjungos bokso čempioną, P. Afrikos meisteris partiesė nokautu pirmąjį minutę. Sovietai šio olimpijadoje buvo pasiryžę žūt būt laimėti pirmąjį vietą ir tuo parodyti pasauliui, ko verta "sovietinė fiz. kultūra". Tiems visiems pasiruošimams išleido net 4 milijardus rublių ir buvo tikri jį laimės. Tačiau laimėjo amerikiečiai. Rusams 2-ą vietą krepšinyje iškovojo lietuvių, estų ir gruzai. Iš šios olimpijados pabėgo vienas rumunų delegacijos narys, jų šaudymo čempionas, kurį draugai norėjo jėga "sugražinti", bet nepavyko.

— V. Vokietijos konstitucinis teismas socialdemokratų skundą dėl Petersbergo 1949 m. lapkričio 22 d. ir dėl vokiečių - prancūzų ūkininkų susitarimų 1950 m. vasario 10 d. atmetė.

Ateityje matysime militarines manievro! Naujo karo žygius jei bus Rusijos ir Kinijos vadų susitarta dabartinėse derybose plėtoti karą Azijoje ir Europoje per jų satelitus.

AREJAS VITKAUSKAS

Meškiukai

(Pagal L. Zinovjevovs — Annibal pasakojimą)

Mano broliai grįžo iš medžioklės. Užmušė didelę meską. Tris mažus žinduolius parsivežė užantyje.

Buvo dar žiema, ir meškiukus auklėjo didelėje, šiltoje mūsų virtuvėje, kaimiško namo rūsyje. Atsimenu, kaip pirmą kartą pamaciau juos. Kažin koks gilus krepšis: Kažin kas palenkė jį. Aš pažvelgiau. Pakvipo aštriai nemaloni kvapu. Krepšio dugne, ant šiaudų eržėjo maži, kudloti kūneliai. Tai buvo juokingi meškiukai.

Mes, tur būt, buvome išvažiavę žiemos pabaigai į miestą, todėl kad antrą kartą atsimenu meškiukus jau laisvus, užaugusius, gražius žvėrius su tankia, žvelnia oda, gerais, švairiais snukiais, ir linksmos akutės žvilgė gudriai palaidūniškai. Jie pasiliko du: trečias nudvėse dar čiulpiku maitinamas.

Prasidėjo mūsų džiaugsminga kaimiška vasara, mūsų, su dviem bičiuliais mano meškiukais.

Atsimenu saulės užlietą, smėliu nubarstytą aikštę prieš seną, didelio medinio namo įėjimą; supuokles — ilgą, lanksčią lentą ant dviejų stulpelių iš abiejų jos pusių. Sėdžiu ant besilenkiančios lentos per vidurį, po laukinius, išsišakojusiu, kvapiu radastu; koja tyliai atsistumiu į viršų, pasukiu stengius pasidaryti sunkia, kad prilenkti supuoles žemiau prie žemės. Lenta girgžda, linguodama po manimi; meškiukai, iš kažin kur, juokingai šokinėdami, svyruodami ant kumpų plačių letenų, bėga į mane ir pažįstamą girgždesį.

Atbėgo, dideli, kaip kiemo šunys, atsitupia prieš mane ant smėlio, ant mano kelių uždeda priešakines letenas; ir įsiklė po leteną į geras rykles, ima, čapšėdami ir baubdami, su nutęsimu čiulpti.

Aš atsimenu diktuoję: "Alkanas lokys žiemą čiulpia leteną". O štai dabar ne žiema, o žiema. Ir mūsų meškiukai visai ne alkanai, o čiulpia savo baltai pilkas, kudlotas, plačias letenas. Mūsų meškiukai aviziniškai kiek nori valgo. Jie nuo aviziniškės geri. Štai vienas užmiršo apie mane, nubėgo, pamatęs mažą taksį šuniuką Krotuką. Krotukas loja ant meškiuko. Meškiukas šokinė-

ja ant Krotuko. Krotukas jau meškiuko dantyse, bet dantys žvelnesni už malonias mano rankas, ir taksis džiaugsmingai cypdamas išsprunka iš meškiuko ryklės ir vėl erzinamai loja, purtindamas didelį laisvą bičiulį už tankių baltai pilkų vilnų.

Aš pavydžiu. Aš tempiu savo antrąjį, ištikimą man bičiulį už letenų. Nušoktu nuo savo lentos, ir pasileidžiam su juo bėgti lenktynių. Neilgai, ir mes žaidžiame minkštoje kvapioje žolėje. Kvepia pavasariška žemė ir šilta oda, ir tiesiai į veidą šiltas meškiuko kvėpavimas juokina ir džiugina, o plokščios kietos letenos ploja mane. Pašokstame, dar bėgame. Meškiukas ant medžio, kaip beždžionė; sunkios letenos tvirtai paspaudė šaką, o galva paika ir gera, maloni gamtos kūrinio galva nusviro žemyn ir spindi į mane gudriai erzinančios akytės.

Malonus, džiaugsmingas, saulėtas pavasaris! Gamtos dovana, mano miškiniai bičiuliai!

Ketvirtą valandą, po pietų, dideliame pusiau apskritame balkone su mediniais baltais ramseliais, duodama žolinė, kava ir gelta grietinė, kmyninės bandelės, minkšta pilka duona iš saulės, šiaurinių kviečių, naminiai sausainiai iš medaus, šnipštutės, po stiklu augintos žemuogės ir, pastiprinti jas, spanguolės ir uogainė. Visa šeima susirenka: du vyresnieji broliai ir buvusis jų auklėtojas, (mažasis brolis dar su aukle vaikų kambaryje) svečiai brolių bičiuliai, sesuo ir jos bičiulė, mama, mano naminė mokytoja, ta pati, kuri diktavo man: "Žiemą alkanas lokys čiulpia leteną".

Skanūs buvo sausainiai iš medaus! Juos puikiai kepė seno virėjas žmona. Kvepėjo medumi ir kepta miltai. Taip, ir meškiukai taip manė. Meškiukų nosys dar švelniau galėjo atskirti kvapus, kaip žmonės. Jie, žinoma, čia dabodavo; užlipdavo šoniniais laipteliais ant balkono iš panašaus į kylimą gėlyno, motinos nurytėlio; atėdavo pas mus. Ant jų sušukdavo; jie dingdavo, ir vėl juokindavo pasirodymu smalsių akelių ir uostančių uoslių.

Bet berūpestingasis jaunimas, pabaigęs puotą, ramiai išsiskirtydavo savais keliais, o meškiukai, sulaukę savo valandėlės, jau ant skobnės.

"Ai, sausainiai iš medaus", — motina atsiminė. Bėga, aš pasukui ją. Dideli meškiukai negražiai užlipo į vidurį apskrito šeimyniško skobnio.

Maukia sausainius. Uogainę išvertė. Nučiulpia saldžias letenas. Čapsi, knarkia. Akytės palaidūniškai bėginėja į šalis.

Mus pastebėjo. Sutriko. Šunkus skobnis linguoja; stiklinės, lėkštės pabiro į visas puses.

Stykt meškiukai ant asos, ir tik stori užpakaliai su trumpomis plaukuotomis uodegomis sulingavo, pabėgdami žemyn laipteliais. Mama nespūpo.

Mama buvo romi, ir mylėjo paikus meškiukus.

Artėjo vasara. Meškiukai augo ne dienomis, o valandomis. Pasidarė daug didesni už vidutinį kiemo šunį. Žaidė su taksu kaip seniau, žaisdavo su manimi kaip ir pirma, ir iš nepasikeičiančio papročio dabodavo, kas kame blogai padėta saldučiu, bet ir savo aviziniškę išsėrdavo su dėkingu urzgėjimu.

Tačiau mūsų nieko nedarą bičiuliai pradėjo teikti baimės atėjėjusiems į sodybą kaimiečiams. Netinkamu prasimanymu atrode jiems lokiai — dvarininkų auklėtiniai, ir baimingai jie žvairuodavo į juos, vengdavo šu baimė. Paskui aš girdėjau, kaip pas brolių atėjo skustis senūnas; prašė pašalinti lokius.

Ką gali žinoti, ir užpuls ką nors, sumankys. Arba galvijus taip pat. . . Vis tik juk žvėris miškinis, nors ir su čiulpiku auklėjo.

Pašalino lokius į akmeninę kūtę. Laikė užrakintus vartus. Meškiukai staugdavo ilgesingai, prašėsi į laisvę, į saulutę, pas bičiulius. . . Aš vaikštinėjau kaip ką pametusi, rožiniai įnorių, šiuurkščiai kalbėjau su auklėtoja, verkiau. . .

Susirinko šeimos taryba, ir miško sargas, spręsti meškiukų paskutinį lilmą. Vasara buvo persilaužiamai į kitą pusę į rudėnį. Meškiukai pasidarys visai lokiai. Duoti jiems laisvė jau negalima. Kūtėje užrakintus laikyti taip pat nėra prasmės. Ir šerti jau teks mėsa.

— Nušauti? — pasiūlė miško sargas.

Aš sublioviau iš kertės didelio seno dailysuolio, kur įlindau nepastebėta. Vyresnysis brolis ėmė svyruoti.

— Protinga. . . Tai, žinoma, protinga. . . Ir galima be kančinymsi. . .

Antras brolis, laukinis medžiotojas, kaip jį pavadino šeimos nariai už mėgimą vienišų nuotykių miške, nesutiko. . .

— Mes prie jų prapatome, mes juos auginame. Su čiulpiku išgirdyti. Rankos ant jų nebus galima pakelti!

Aš blioviau nutraukiamu kauksmu, klausydamasi. Sesuo apsi-ašarojo:

— Mamyte, sugalvok! — Į mišką išleisti — tarė motina.

Aš nutraukiau garsų bliovimą ir uždariau burną. Visi patylėjo. Vyresnysis brolis patraukė pečiaus. Miško sargas pasipriešino.

Vis tik nejauku. Vis tik laukinis žvėris: karves manko.

— Aš jo neapkenčiau. Mano meškiukai ne "laukinis žvėris".

— Nejauku! — patvirtino vyresnysis brolis; bet be ištikinimo.

Sesuo žiūrėjo į motiną maldaujantiomis drėgnomis akimis. Aš pasirošiau kaukti. Jau prasižojau. Bet laukinis medžiotojas tarė užsidegęs:

— Mama sako teisybę. Taip reikia padaryti. Nuvesti į mišką. Mes neturime teisės šaudyti meškiukų. . .

Ir motina skubriai pridėjo: — Mes juos paėmėme iš miško. Nebūtume paėmę, jie vis tiek ten dabar bėgiotų.

Vyresnysis brolis norėjo sutikti, ir jis sutiko. Miško sargas buvo nugalėtas, ir visi ėmėsi apkalbėti, kaip imtis meškiukų paliosavimo. Nutarė taip patupdyti juos į didelę sukaltais dėžes ir nuvesti į mišką už Velnio Balos. Tai toli ir tuščia vieta. Išvertus miške dėžes, atkalti vinis ir pabėgti. Koj meškiukai darbuosis su lentomis, kad pasiliuosuoti, toli jau bus vežimas. Kelio jie amžinai neras. O ten laisvėje, tamsiame miške pasidarys laukiniai. . .

Nusijuokė Laukinis Medžiotojas: — Paskui jau man nepakliūk. Nepažinsime vienas kito. Nušausiu!

Nuvežė. Taip baisi buvo valanda, kai buvo sprendžiamas jų likimas, ir, po nusiminimo tokiu ryškiu džiaugsmu atsirado viltis jų laisvę, kad aš užmiršau ilgėtis išvežtų bičiulių. Jau to neberekėjo Pralėkė kažin kas baisu arti virš sielos, ir siela nuščiuvo.

Nežinau kiek dienų praėjo. Gal būt viso viena, ar dvi, ne daugiau, ir buvo sužinota paskutinė bloga žinia. Neatsimenu, kaip buvo sužinota, kame, kokiais žodžiais. Visi žodžiai susiliejo į vieną žodį, į vieną jausmą, tikriau, todėl kad pavadinti jį žodžiu, pažymėti sugebėjau tik daug vėliau. Išdavimas. Kažin kas kažin ką išdavė. Kažin kokia meilė, kažin koks džiaugsmingas vaikiškas, ne, dar gi paprasčiau, žvėriškas pasitikėjimas — buvo išduotas. . . išduotas. . .

Už Velnio Balos kaimiečiai ir bobos šienavo viduryje miško aikštėje. Pamatė: staiga bėga tiesiai į juos iš miško du lokiai. Iš baimės lokiais pasirodė. Kaimiečiai ir bobos išsigando ir sutiko meškiukus dalgiais. . .

Meškiukai su meile žmonėms bėgo, pas bičiulius į malonius balsus, linksminosi erzinamai gudrios akutės, juokingai svyravo ant kumpų stiprių letenų platus užpakaliai. Taip aš juos mačiau.

Sutiko kaimiečiai, išsigandę meškiukus dalgiais. Sukapojo. Vieną dar gyvą sugavo. Į karališką sodą nuvežė parduoti, karališkai medžioklei. Jam letenas palauš prieš medžioklę, kad lengviau būtų nušauti, ir netaip pavojinga. Kitas sukapotas, subadytas, visas kruvinas, ir nieko nesupratęs, nustebe, kažin kaip ištrūko į mišką atgal.

Jojo brolis, Laukinis Medžiotojas, su šautuvu už pečių; susimąstė, kaip mylėjo. Girdi — vai-toja kažin kas. Kaip žmogus. . . Į vai-tojimą nulindo į tankmę. Guli savas meškiukas ir miršta. Pažvelgė dar akimis į brolių. Brolis nusiėmė nuo peties šautuvą ir įšovė jam visas kulkeles į ausį.

Taip baigė gyvenimą mūsų meškiukai.

Televizijos artistė ABC — TV programoje aplankė Lederle Laboratorijas, kur išrasta daug svarbių vaistų.

Spausdinto Žodžio Bare

"Australijos Lietuvis" išleido jau ketvirtą lietuvišką knygą — tai K. Pažeraitės "Nusidėjėle". Labar renkamas Vyt. Žemkalnio "Kudirkos sąjūdis". Liet. Knygos Klubas Čikagoje išleido H. Nagio "Saulės laikrodžius", "Ziburiai" — V. Kastyčio "Kolektyvinę prausyklą".

Vokietijos krašto valdyba — naują atsarg. pulk. J. Petručio "Kaip jie mus sušaudė" leidimą. A. Baronas parašė ir šiemet išleis savo naują romaną "Pasaulinės literatūros leksikono "Die Weltliteratur" lietuviškojo skyriaus redaguoti pakviestas Freiburge gyvenęs prof. A. Maceina. Minimąją enciklopediją leidžia brolių Holli-neckų leidykla Vienoje. Prof. A. Maceina, be bendros apžvalgos, gaus dar parašyti apie 20 lietuvių rašytojų skyrium. Enciklopedijos bus 4 tomai, K-M dabar jau spausdinama, vėliau eis ir kiti. Visus rankraščius turi įteikti iki šių metų galo. Vienas iš žymiausių vokiečių žurnalų, "Stimmen der Zeit", įdėjo šiltą išsiliepiamą apie Jurgio Jankaus išleistą vokiškai "Velnio balą", rekomenduodamas ją jaunimui kaip gerą veikalą, parašytą ir gerai psichologiškai, ir meniškai stiprų. Druage duota autorius biografinė, pažymint, kad jis yra lietuvis ir kad minimasis dalykas yra iš lietuvių kalbos išverstas į vokiečių. "Osteuropa" žurnalui, leidžiamas Stuttgarte, Dr. Hellmannas parašė straipsnį apie lietuvių susiorgaizavimą tremty. Jis taip pat ruošia merravo ant kumpų stiprių letenų platus užpakaliai. Taip aš juos mačiau.

Sutiko kaimiečiai, išsigandę meškiukus dalgiais. Sukapojo. Vieną dar gyvą sugavo. Į karališką sodą nuvežė parduoti, karališkai medžioklei. Jam letenas palauš prieš medžioklę, kad lengviau būtų nušauti, ir netaip pavojinga. Kitas sukapotas, subadytas, visas kruvinas, ir nieko nesupratęs, nustebe, kažin kaip ištrūko į mišką atgal.

— Bonnos sluoksniai — Schumano ir prof. Hallsteino pasitarimus dėl Saaro krašto žiūri su viltimi ir optimizmu.

— Gen. Handy yra paskirtas JAV Europos jėgų vyr. viršininku. Jo nauja būstinė Frankfurte vadinama mažuoju Pentagou.

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ! "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

Haufo Pasakos Karavanas	\$1.50
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika	.50
3. Esperantų Kalbos Vadovėlis	1.00
4. Ben-Hur, Istoriska Apysaka	1.00
5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo	.75
6. Gyvulių Protas	1.00
7. Sapnininkas	1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas	1.50
9. Timeless Lithuania	2.50
10. Varpai Skamba	2.50
11. Marija Kalba Pasauliui	2.00
12. Jaunuolių Maldos Maldaknygė	1.50

20% nuolaida, perkant nemažiau dvi knygas — iki rugsėjo 1-mos.

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET - WORCESTER

LIEUVIŲ KULTūros FONDO DRAMOS VEIKALO KONKURSAI

Lietuvių Kultūros Fondo laikine JAV Apygardos Valdyba, gerai suprasdama dabartinį sceninių veikalų trūkumą ir norėdama paskatinti dramaturginę kūrybą, skelbia konkursą dramų veikalui parašyti šiomis sąlygomis:

1. Dramos veikalo tema ir rūšį pasirenka pats autorius.

2. Veikalas turi būti literatūriškas ir sceningas.

Pastaba: Pageidaujama, kad šis veikalas, atsižvelgiant į šių laikų aplinkybes, būtų lengvai įmanomas pastatyti ir jo vaidinimas truktų ne ilgiau kaip tris valandas.

3. Konkursinis veikalas įteikiamas Lietuvių Kultūros Fondo Valdybai ligi 1952 metų gruodžio m. 31 dienos.

Pastaba: Šiame konkurse kviečiami dalyvauti viso pasaulio lietuviai.

4. LAF valdybai turi būti atsiūsti du rankraščių egzempliorai, ranka ar mašinėle rašyti ir slapvarde pasirašyti; autorius pavardė pranešama atskirame voke.

5. Už pripažintus veikalus skiriamos dvi premijos:

I — 500 JAV dolerių
II — 300 JAV dolerių

6. Konkursiniam veikalui įvertinti LKF Valdyba sudaro komisiją iš LKF pirmininko arba jo įgalioto asmens, dviejų Rašytojų Draugijos Valdybos skirtų narių ir dviejų profesionalų aktorių.

7. Komisija savo nutarimus daro paprasta balsų dauguma. Balsams pasidalinus po lygiai nusveria pirmininko balsas.

8. Konkursus pasibaigus, rankraščiai gražinami autoriams jiems paliekamos ir visos veikalo panaudojimo bei išleidimo teisės.

9. Konkursiniai veikalai siunčiami ir visais kitais konkurso reikalais užsirašinėjama šiuo adresu:

JONAS F. DAUGĖLA
1863 West 47 str.
Cleveland 2, Ohio.

10. Šis konkursas nutartas skelbti ir jo taisyklės priimtos LKFondo laikines JAV apygardos valdybos posėdyje 1951 m. lapkričio m. 4 d. dalyvaujant valdybos pirmininkai A. Augustinavičiui ir nariams prof. Pr. Skardžiui, Ig. Malinauskui, St. Brazdakui, E. Tallat-Kelpšai, A. Laikūniui, J. F. Daugėlai.

Pakartotinai skelbdama šias taisykles lietuviškoje spaudoje visų dėmesiai, LKFondo valdyba turi painformuoti, kad veikalai šiam konkursui jau pradėjo plaukti ir šiuo metu tariamasi su Rašytojų Draugija dėl galutinio įvertinimo komisijos sudarymo. Sudarius įvertinimo komisiją apie tai tuojau bus pranešta spaudoje. LKFondo valdyba laukia visų galimai gausiau dalyvaujant šiame dramų veikalo konkurse.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UŽSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Primam Užsakymus Per Paštą
14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

ADMINISTRACINĖS REFORMOS BALF'e

(Rašo Alena Devenienė, e. p. BALF'o Pirmininkė)

Nustojus tarptautinėms organizacijoms, ypač I.R.O. Vokietijoje veikti, BALF'as, kurį tos organizacijos rėmė ir gelbėjo, tos paramos neteko.

Sumažėjus Europoje lietuvių skaičiui, geros valios aukotojai mano, kad ir šalpos reikia mažiau, arba net visai nereikia. Tarptautinės organizacijos mano, kad keliolika tūkstančių iš seniau likusių tremtinių jau nėra pasaulinė problema. Pasaulinė naujų tremtinių problema tarptautinėms organizacijoms yra naujai atbėgą iš anapus geležinės uždangos.

Mums, lietuviams, tie 8,000 lietuvių Vokietijoje, iš jų 5,000 reikalingi būtinos pagalbos, po kelis šimtus kitose valstybėse, yra ne tik didelė, bet ir sunki problema; daugumoje likusieji yra ligoniai, seneliai, invalidai ir kitokie paliegaliai. Įsivaizduokite susikrėtusį žmogų, kuriam uždarytos durys išvažiuoti, kuris priverstas likti krašte, kuriame jis nepageidaujamas ir kuriame jis nenori likti. BALF'o didžiausias rūpestis ir yra juos šelpti.

Kitas dar didelis rūpestis BALF'ui, tai Europoje esą apie 2,000 — 3,000 lietuvių, kurie galėtų išvykti. Tik įvairios komplikacijos jiems trukdo. BALF'ui rūpi jų likimas ir stengiamasi juos taip pat įkurdinti užjūrių kraštuose. Drauge su kitomis organizacijomis BALF'as klebena JAV kongresą ir kitų kraštų valdžias, kad įsileistų tuos tremtinių likučius.

Norint BALF'ui atlikti didesnius darbus ir neturint ganėtinai pajamų, BALF'as ieško būdų kuo ekonomiškiau savo darbą dirbti. Gerai žinodamas, kaip sunkiai gaunamas kiekvienas doleris aukų Amerikoje ir kokias turi BALF'as įsipareigojimus Amerikos vyriausybės įstaigoms, BALF'o pirmininkas Europoje įmatė eilę būtinų reformų, jas BALF'o valdybai rekomendavo, valdyba visapusiai išnagrinėjo padėtį ir atsižvelgdama į visus BALF'o organizacijai statomus reikalavimus, patvarkymus, susidariusias sąlygas, nutarė:

1) Vokietijoje palikti tik vieną įstaigą, vietoje pirmiau buvusių trijų amerikiečių, britų ir prancūzų zonose.

2) Sumažinti tarnautojų skaičių iki minimumo, paliekant tik 2 tarnautojus. Kol veikė I.R.O. ir buvo didieji migracijos darbai, BALF'as turėjo I.R.O. apmokamų 20 tarnautojų Vokietijoje. Nustojus I.R.O. teikti pagalbą, buvo palikti 5. Kada tų nepajėgiama išlaikyti, palikti tik 2. Įgaliotiniu Vokietijoje valdyba paskyrė Izidorijų Rugienių, BALF'o Amerikiečių zonos įgaliotinį, kuris BALF'o centre Vokietijoje dirba nuo 1949 metų.

3) BALF'o gėrybių nesiusti į BALF'o centrinį sandėlį Vokietijoje, bet tiesiai iš laivo siuntinėti į stovyklas, pagal BALF'o įgaliotinio patiektą sąrašą. Tuo būdu BALF'ui Vokietijoje nereikės išlaikyti didelio sandėlio nei jam tvarkyti tarnautojų. BALF'o pirmininkas susitarė su CRA-LOG — Council of Relief Agencies for Operation in Germany, kad jį neišsiuntinėti BALGo gėrybes mūsų įgaliotinio nurodytiems asmenims ir stovykloms. Iki šiam laikui jos buvo siunčiamos į BALF'o centrinį sandėlį, iš kurio siuntinėjamos į stovyklas. Prie centrinės įstaigos Muenchene bus laikomos tik nedidelės maisto ir rūbų atsargos, sušelpiti netikėtai į vargą patekusius asmenis arba gyvenančius toliau nuo lietuvių apgyvendintų centrų.

4) BALF'o centro įstaigą Vokietijoje gražinti į amerikiečių zoną, kur atgautos visos šalpos organizacijos teikiamos amerikiečių organizacijoms privilegijos ir pagalba bei protekcija. Amerikiečių zonoje, Muenchene

susitelkusios veik visos kitos šalpos organizacijos. Dabar iš amerikiečių zonos BALF'o centrinė įstaiga buvo perkelta į britų zoną ir veikė greta Lietuvių P. Bendruomenės.

5) Dalinant BALF'o gėrybes, jas duoti šalpos būtiniausiai reikalingiems ligoniams, seneliams, našlėms su mažais vaikučiais, vaikams nereikalaujant iš jų nieko ir nestatant jiems jokių sąlygų. BALF'o įstatuose ir pasižadėjime Valstybės departamentui esam pabrėžę, kad šelpiam vargšus nesąlyginiai. Iš šelpiamųjų neimti jokių mokesčių ar pasižadėjimų kitoms organizacijoms.

6) BALF'as bendradarbiauja su visomis lietuvių ir įvairiomis tarptautinėms organizacijoms, gelbstinčiomis šalpos bei emigracijos darbe. Bendradarbiauja su visomis lietuvių organizacijomis: Amerikoje, Kanadoje, Australijoje, Vokietijoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Austrijoje, Italijoje ir kitose valstybėse. BALF'as didžiai vertina tų organizacijų talką ir pagalbą. Bet BALF'as negali sutikti, kad organizacija, su kuria bendraujama, dalindama BALF'o gėrybes savo tautos vargšams, naudotų dalinimą, kaip priemonę, rinkti savo organizacijai mokesčius.

A&P

NOW GOING ON... GRAND OPENING!

FESTIVAL

2nd Big Week!

DON'T MISS IT!

OVER \$1000 IN PRIZES

And—you don't have to buy a thing to be eligible to participate. Just simply enter your name and address on the convenient drawing slip and deposit it in the box provided. Better still—you don't have to be present at the drawing to win—each winner will be notified.

90 PRIZES IN ALL

- TV CONSOLE** 17-INCH WESTINGHOUSE
- BICYCLES** --- 1 FOR A BOY, 1 FOR A GIRL
- GRILLS** --- 3 COMBINATION WAFFLE IRON AND SANDWICH GRILLS
- BROILQUICK BROILER**
- STEAM IRONS** 3 OF THEM
- G. E. TOASTERS** 3 OF THEM

- ★ 6 DETECTO BATH SCALES
- ★ 3 REMINGTON ELECTRIC SHAVERS
- ★ 3 KODAK DUAFLEX CAMERAS
- ★ 8 KITCHEN TOOL SETS—"EKCOLINE"
- ★ 2 PARKER "21" SETS
- ★ 10 SILEX COFFEE MAKERS
- ★ 10 G. E. KITCHEN CLOCKS
- ★ 10 WHOLE COOKED HAMS
- ★ 25 FOOD BASKETS

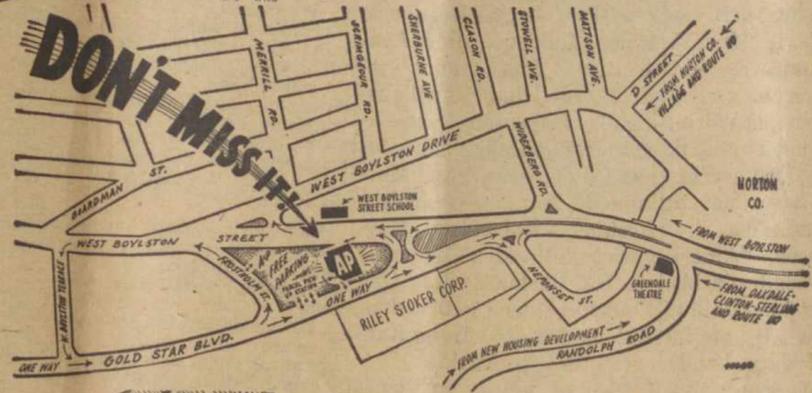
plus -- demonstration free sampling and coupons

at **WORCESTER'S** most modern **SUPER MARKET** AT THE JUNCTION OF **GOLD STAR BLVD. AND W. BOYLSTON ST.**

Conveniently located and easily accessible from miles around—or for those driving by heading for home.

COME... join your neighbors in this gala opening festival now going on. It's the second big week for fun and prizes at this most modern of Super Markets. Come... see this streamlined food department store... ready to save you money on almost everything you buy. Hundreds of prices below a year ago... hundreds of them reduced in the past 8 weeks. Come see how convenient... how pleasant food shopping really can be.

DELIGHTFULLY AIR CONDITIONED

TREMENDOUS FREE PARKING

★ ★ ★
OPEN EVERY THURSDAY and FRIDAY 'TIL 9 P. M.

★ ★ ★
Thank You...

Our Grand Opening was a huge success and for that we thank you sincerely. We have tried hard to please you but if there is something more we can do, please do not hesitate to call it to our attention.

Again, many thanks!

Pelningas Darbas

Reikalaujame Agentų ir Agencijų platinti Lietuvių šeimynas skirtingas vaistus ir JUOKU rekordus (plokštėles). Agentams tai yra aukso kasyklos. Tuojau rašykite dėl platesnių informacijų: PEKERS' PRODUCTS P. O. Box 486, Newark 1, N. J.

"Čikagos Šešėliai"

Algirdas Margeris, autorius. Knyga 320 psl.; kaina \$3. Dail. M. Šileikis. Šioje knygoje aprašomi žiaurios tikrovės vaizdai ir skaitytos iš to pažįsta tikrąjį Čikagos veidą. Knygą galima įsigyti pas autorių: Dr. A. Margerį, 3325 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

ANGELŲ TORTAS

"AMERIKOS LIETUVIO" PIKNIKAS

Sekmadienį, rugpjūčio 31, prieš Darbos Dienos šventę "A. L." piknike atsilankė daug svečių, netik iš Worcesterio, bet ir iš tolimųjų miestų ir miestelių. Gražioje J. Babrauskų girioje visiems buvo malonu praleisti liuoslaikį tarp savų žmonių ir pasilinksinti tarp ošiančių medžių.

Čia susitiko daug lietuvių iš arti ir toli, tarp kurių buvo: p. Molis, p. Kiznis, iš New Yorko; p. Vasiliauskas, buvęs Kauno operos baletmeisteris, iš Bostono; p. Maslauskas su savo draugais, iš Westfield, Mass.; M. J. Aleknai, iš Milford, Mass.; p. T. Bijeikienė, iš Rumford Me.; p. Jonas ir Jadviga Blažiai, iš Barre Plains, Mass.; p. B. Tomkai, iš Gilbertville, Mass.; V. Keršis, iš Spencer, Mass.; J. Burinskas, iš Millbury, Mass.; dr. C. Zekus, Worcester, Mass.; Algirdas Timinskas su šeima, iš Brokton, Mass.; Mr. ir Mrs. V. Jonušas, iš Rumford, Me.; Antanas Duda ir žmona, National Bakery sav., iš Worcester, Mass.; Julė Styles, iš Miami, Florida ir daug kitų svečių. Iš visų veidų buvo matyti kad turi linksmą laiką.

Programą vedė, "Amerikos Lietuvio" bendradarbis, J. Vizbaras. Jisai perstatė p. Antaną Kriaucių, vietinį veikėją; Joną Pigagą, kandidatą į Valstybės Senatą; V. tautą Pigagą, jo brolių; p. J. Žemaitį, Liet. Radio valandos vedėją ir vargonininką; p. Juozą Grigaitį, gerai ži-

nomą nuosavybių ir apdraudęs agentą; p. John P. Sullivan, kandidatą į Gubernatoriaus Tarybą; p. Stanislovą Mikelk, lietuvių Selectmą ir kandidatą į Valstybės Senatą. Programa buvo turininga ir visiems įdomi, nes lietė šių dienų svarbiausius klausimus.

Vieni žmonės kalbėjosi, kiti rinko grybus miške, užkandžiavo ir linksminosi iki vėlai nakties, kada nenorėdami išsiskirstė namon. Oras buvo patogus ir buvo malonu susitikti su savo senai nematytais draugais. Vaikai sode linksmai žaidė ir džiaugėsi kartu su visais, tikrai lietuviškai.

Visiems atsilankusiems ir tiems kurie prisidėjo prie šio metinio pikniko pasisekimo ir parėmė lietuvišką spaudą reiškiamė nuoširdžią padėką. Sekantieji veikėjai darbuosi laike pikniko: Alekas Žilinskas, Petras Kraunelis, Marė Zinkienė, Julė Lendraitienė, Jonas Augustinavičius, Jadviga Kavaliauskienė, Eugenijus Sinkevičius, Uršulė Dapkūnienė, Jonas Runkauskas, Marė Morkūnienė, Antanas Greičaitis, Bronius Višniauskas, Margarieta Žilinskienė, Adomas Kašeta, Vladas Barisas, Ona Paukštytė, Ona Petrauskas, Aldona Čekaitė, Irena Kauševičiūtė ir p. Aliukienė.

Visiems viršų minėtiems, kurie taip nuoširdžiai darbuosi visą dieną lietuviškos spaudos palaikymui reiškiamė didžiausią ačiū. "A. L."

PADEKA

Netikėtai mirus mano brangiam vyrui
MATUI DABRILAI

Nuoširdžią padėką reiškiu šv. Kazimiero parap. kleb. kun. A. Petraičiui, kun. M. Tamulevičiui ir kun. A. Volungui už suteiktą paskutinį krikščionišką patarnavimą.

Dėkoju p. Dirsai ir karsto nešėjams, visiems aukojusiems šv. Mišias, geles, palydėjusiems ir amžino poilsio vietą ir kitokiū būdu pareikšusiems užuojautą.

Be to didelę padėką reiškiu visiems giminėms, ypač p. Jono Dabrilo šeimai ir p. Zigmui Dabrilai, kurie nuolat mane stiprino, guodė ir visokeriopai padėjo toje nelaimės valandoje.

Ona Dabrilienė

Worcesterio Moterų Klubo Veikimas

Worcesterio Moterų Klubo susirinkimas šaukiamas rugsėjo 9-tą, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje. Po susirinkimo bus lošimas, su dovanomis laimėtojams. Metinis bankietas įvyks spalio 11-tą dieną, 8:00 val. vakare. Visos narės norinčios dalyvauti įsigykite bilietus iš anksto pas ponia K. Pupkiene.

Kaip jau anksčiau buvo pranešta, meno paroda rengiama lapkričio 8-tą dieną. Bus išstatyta įvairių rankdarbių, kaip mezginių, audinių ir išsiuvinėtų daiktų. Sykiu bus ir bazaras, laike kurio bus pardavinėjami daigai. Žinoma, negalima viską aprašyti, reikia ateiti ir pamatyti.

Moterų Klubo rudeninis piknikas bus spalio 19, Babrausko ūkyje. Apie pikniką pranešiu vėliau. Mrs. J. N. Nevis

Tautos Šventės Rugsėjo 8-tosios Minėjimas

Worcesterio Tremt. B-nės Valdyba kviečia atsilankyti į rengiamą Tautos šventės — Rugsėjo 8-tosios minėjimą. Š. m. rugsėjo 13 d. (šeštad.) 7:00 v. v. Amerikos Karo Veteranų salėje (Grafton Hill Post), kampas Waverly ir Coral St. prie šv. Kazimiero bažnyčios.

Programoje: Vyrų balsų kvartetas — "Aitvarai", vedamas muziko pianisto Kačanausko iš New Yorko dainuoja: harmonizuotas lietuvių liaudies dainas, Johano Strauss'o valcus, šokių šlagerius ir klasinės muzikos kompozicijas.

Šokiams gros linksmoji Šimkaus kapela, kuri išpildo europinius ir lietuviškus šokius. Veiks valgių ir gėrimų bufetas.

Valdyba

Boston, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. rengiasi prie savo metinio "Pikniko Po Stogu", kuris įvyks puikiam, didžiuliam Brokton Fair Grounds, sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 28-tą.

Piknike linksmins susirinkusius savo puikiu dainavimu pagarsėjęs Bostono Lietuvių Vyrų Choras vadovaujamas muziko Juliaus Gaidelio.

Komitetas ruošia smagią ir įdomę programą, ir piknikas tęsis linksmai iki vėlomos, o Falcons Radio Orkestra pradės groti nuo trečios val.

Rep.

Tautos Šventės Rugsėjo 8-tosios MINĖJIMAS

Worcesterio Tremtinių Bendruomenės Valdyba kviečia atsilankyti į

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ

ŠEŠTAD., RUGSĖJO (Sept.) 13-tą dieną, 7 v. v.

("AITVARŲ" Koncerto programos pradžia 8 val. 30 min.)

Amerikos Karo Veteranų Salėje

(GRAFTON HILL POST) kampas Waverly ir Coral St., prie šv. Kazimiero bažnyčios

PROGRAMĄ ISPILDYS: Vyrų balsų kvartetas—"AITVARAI", vedamas muziko pianisto Kačanausko iš New Yorko.

Šokiams gros linksmoji Šimkaus kapela, kuri išpildo europinius ir lietuviškus šokius. Veiks valgių ir gėrimų bufetas. Worcesterio ir apylinkės lietuvius maloniai kviečiame atsilankyti

VALDYBA

METINĖS IŠKILMĖS PRIE LIETUVIŲ BAKUŽĖS

Didžiulė Paroda Bakužėje Metinė lietuvių liaudies meno paroda Lietuvių bakužėje kartu su Brokton Fair šiomet vyks nuo rugsėjo 6 d. ligi rugsėjo 13 d. iškaitytinai. Toje parodoje saviesiems ir svečioms bus atskleisti nauji lietuvių liaudies meno lobiai. Į parodą atvyksta iš Kanados dail. A. Tamošaitienė ir dail. Tamošaitis su savo įdomiais ir vertingais darbais. Jie paruošė šios parodos įrengimo projektą ir gausius lietuvių liaudies meno pavyzdžius.

Jau pernai Lietuvių bakužė sava paroda nustelbė kitų tautų parodas. Tada joje savo darbus pirmą kartą buvo išstaciūs dail. A. Tamošaitienė, atstovavusi Lietuvą įvairiose tarptautinėse parodose didžiuosiose meno centruose, kaip Paryžius, Berlynas, New York ir tt. Šiomet šalia jos naujų kūrinių, pernai nematyto, pasirodys ir dail. A. Tamošaitis su savo darbais, kokių bakužės parodose iš viso dar nėra buvę. Paroda bus visiškai skirtinga nuo anksčiau buvusių. Joje lankytojai pamatys ne atsitiktinius eksponatus, bet specialiai parodai paruoštus lietuvių liaudies meno pavyzdžius.

Dail. A. Tamošaitienė audžia parodai kilimus, langų užlaidas, staltieses ir įvairių Lietuvos apylinkių puošnių tautinius drabužius. Tik įėjęs į parodą, lankytojas pamatys audėją senoviskose lietuvių staklėse prie kaišytinių audekų. Staklės paruošė dail. A. Tamošaitis pagal senoviskiausius Lietuvos staklių pavyzdžius, kuriuos jis yra išstudijavęs. Bakužės asloje stovės lietuviški baldai — stalas ir keturios kėdės, kokios senovėje puošė lietuvių sėklyčią. Pasiensyje visame puošnime pūpsos kra-

tinė dėžė, išmarginta, nudažyta ir apkaustyta, kaip prieš šimtmečius. Sienoje kabos margas šaukšdėtis su lietuviško charakterio indais: ašotėliu, lėkštėmis ir t.t. O kertę puoš rankšluostinė su įvairiašiais rankšluoščiais. Aplinkui sienose Lietuvos Vytis ir miestų herbai. Tai vis dail. A. Tamošaičio darbai. Moterų, vyrų ir berniuko maneknai bus aprenkti tautiniais drabužiais, kuriuos išaudė dail. A. Tamošaitienė. Taip įrengta ir išipuošta visa bakužė dvelks lietuviškumu, primins lankytojui gimtąją sodybą, atkurs jam tėviškes vaizdą.

Iškilmingam parodos atidarymui, kuris įvyks rugsėjo 7 d., 2 val. atvirame lauke prie bakužės, sudaryta įvairi, įdomi ir reikšminga programa. Kalbėtoju pakviestas adv. K. Kalinauskas iš Bostono, naujasis SLA, pirmininkas, čia gimęs, energingas ir veiklus patriotas. Meninę dalį atliks žinomoji O. Ivaškienės tautinių šokių grupė ir jaunas, bet jau spėjęs visoje Naujoje Anglijoje pagarsėti vyrų choras, vadovaujamas muz. J. Gaidelio. Programa bus trumpa, bet stipri.

Prie bakužės veiks gera valgykla su lietuviškais valgiais, kurioje lankytojai galės pasisostinti ir gerklę praplauti, pasiėkėti su savo senais ir naujais pažįstamais, kuriems susitikti šioji paroda yra geriausia proga.

Kaip pernai tūkstančiai lankytojų spaudėsi prie bakužės, taip ir šiomet tikimasi daug lietuvių iš visų apylinkių, ypač parodos iškilmingo atidarymo metu. Ištikrųjų tokią parodą verta pamatyti kiekvienam — tiek senam ateiviui, tiek čiagimui, tiek tremtiniui.

P. V.

LIETUVIAI DEMOKRATAI BALSUOKITE UŽ

JOHN P. SULLIVAN

(buvusio mayoro John Sullivan sūnus)
GUBERNATORIAUS PATARĖJUS

— I —

GOVERNOR'S COUNCILLOR

Apima visą Worcesterio Apskritį

— Pirmieji Rinkimai —

Antradienį, Rugsėjo (Sept.) 16, 1952

JULĖS Prosinimo ir Sausai Valymo

Krautuvė

106 GREEN STREET - WORCESTER, MASS.

MARŠKINIAI po 20 centų

Valome ir visokius kitus daiktus

LIETUVAITĖ JULĖS suteiks Jums gerą patarnavimą

Jei reikalinga, suteikiam 24 valandų patarnavimą

PADEKA

Staigiai mirus mano brangiam vyrui, mūsų broliui

A. a. MATUI DABRILAI

gilią padėką reiškiamė: šv. Kazimiero parap. klebonui kun. A. Petraičiui už atlaikytas šv. Mišias, kun. M. Tamulevičiui už atskaitytas maldas laidotuvių name, kun. A. Volungui už palydėjimą į Notre Dame kapus, p. Dirsai už rūpestingą laidotuvių tvarkymą.

Dėkojame šv. Mišių aukotojams: p. Senkieniui, p. Gadiliauskieniui, p. Julevičiui, p. Mažeikams, p. Dulskiams, p. St. Štarams, p. Irlikaiitei, p. Šimkui, p. Venciams, p. Šaikūnams ir p. Karlonui, taip pat karsto nešėjams: p. Kriaucieliui, p. Dvareckui, p. Žemaitaičiui, p. Pupkai, p. Mitrikui ir p. Šimkoniu.

Dėkojame SLA 57 kuopai, p. Marcinkevičiams ir p. Šatui už geles, taip pat ALTS. ir Tremt. B-nės Worcesterio skyrių Valdyboms, p. Leknickams, p. Inčiūrai, p. Biliūnui, p. Matulevičiui, p. V. Karlonui ir p. Pašakarniams už pareikštą užuojautą laikraštyje.

Be to dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuviuose ir palydėjusiems į kapus.

Nuliūdę: žmona Ona, broliai: Jonas, Pijus, Vincas ir kiti giminės

MIRĖ

ANTANAS DIRVELIS, kurs gyveno adresu 6 Shannon gatvės buvo palaidotas rugpjūčio 31, iš Petro Karaliaus koplyčios.

Antanas Spirkavičius, Antrojo Pasaulinio Karo veteranas, sulaukęs 38 metus mirė penktadienį. Velionis paliko nuliūdime savo motiną Veroniką Spirkavičienę, brolių Joną ir seserį Bernice Kamaitienę. Palaidotas rugsėjo antrą dieną, šv. Jono kapuose, po gedulingų mišių Aušros Vartų bažnyčioje.

Vincas Miklušis, kurs gyveno adresu 143 Dorchester gatvės mirė rugpjūčio 31. Jisai gyveno Worcesterį per 38 metus. Velionis paliko savo žmoną Elzbieta, sūnų Vincą; tris dukteres, Eleoną, Adelę Paliumienę, ir Ievą Marzili. Ketvirtadienį, šv. Kazimiero bažnyčioje buvo atlaikytos gedulo mišios, paskui nulydėtas į šv. Jono kapus.

Marijona Parulis sulaukusi penkių metų, mirė rugp. 31. Ji buvo Jono ir Adelės Parulių dukterė, nuo 3 Arthur gatvės. Ji taipgi paliko brolių Joną Parulį ir tėvukus Vincą ir Agniešką Parulius ir Marijoną Kapurčienę. Laidotuvės įvyko trečiadienį, po gedulingų pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje. Buvo nulydėta į šv. Jono kapus. Kun. Vincentas Parulis, M.I.C. velionies dėdė atvyko iš Chicago dalyvaut laidotuvių apeigose.

Kazimieras Vaitkevičius, gerai žinomas biznieriūs, tarp svetimtųjų vadinamas Charlie White mirė rugsėjo 1-ą dieną. Jisai gyveno po adresu 16 Fifth alėjos. Laidotuvės buvo rugsėjo 4-tą, su bažnytinėmis apeigomis Aušros Vartų bažnyčioje.

Edward Yanover's

PACKAGE STORE
Užtaško TADCASTER ALŲ
\$2.95 už dėžę, plus už bonkas.
Rusiška Degtinė—VODKA 100%
ir kitas Alkoholinius Gėrimus
Viešiniai ir Importuoti Gėrymai
Pristatomai į Namus
Pašaukite Tel. 2-3381
278 Millbury gatvės
Pristatymas nemokamai—
perkant alaus dėžę

Idomus Susirinkimas

Lietuvių Senų Žmonių Pagelbos Namu Draugija laikys susirinkimą 11 dieną rugsėjo (Sept.) Liet. Uk. Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės, kaip 7:30 v. vak. Visus narius širdingai prašome atsilankyti. Bus kalbama apie žemės pirkimą, taigi malonėkite atsilankyti.
K. Litvaitis, pirm.

NAUJA KNYGA!

Ką tik išėjo iš spaudos K. Kl. Cirtauto knyga: "Skausmo Pergalė", vieno dienoraščio fragmentai. 186 pusl. Kaina \$1.50. Užsisakyti: "Amerikos Lietuvis", 14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVIŲ AUKSŲ KRAUTUVĖ

165-A GREEN STREET - WORCESTER

DIAMONDS

— Turime didelį pasirinkimą —

Deimantų - Brilliantų - Vedybinių Žiedų

Įvairių Spalvų Gimtadieniui Žiedų

Sidabriniai Setai - 1847 Holmes & Edwards

Laikrodžių - Virtuvei - Taipgi žadintuvų

Rašomų plunksnų setų - Rožančių

Reteželių pritaikomi kiekvienam laikrodžiui

Virdučius kavai virti - Prošų - Ziptuvėlių - "Toasters"

Ateikite, pamatysite — Lengvi Išsimokėjimai

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programą ateinantį sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Falcons Radio Orkestra.
- 2— Dainos.
- 3—Magdutės pasaka.

Po programos prašome parašyt laiškėlį ar atvirutę į stotį WHITE, Lithuanian Program 25 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes porit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway., So. Boston 27, Mass.